

1/2026

FOTOIMPULS

ZPRAVODAJ VÝCHODOČESKÝCH FOTOGRAFŮ

OBSAH

ÚVODNÍK

- 3 Úvodní slovo Vladimír Skalický**

VSVF

- 4 Vyhodnocení činnosti za rok 2025**
6 Plán činnosti na rok 2026

OSOBNOST

- 8 Ladislav Hartman**
10 Jiří Bartoš
12 Čas se naplnil
13 Jen pár vzpomínek
14 Josef Ptáček
20 Vzpomínka na J. Cvrkala
22 Jak fotí velký G
23 Jan Mlčoch

PORTFOLIO

- 23 Petr Beran**

PŘÍBĚH JEDNÉ FOTOGRAFIE

- 32 V jednoduchosti je krása**

SOUTĚŽE A PŘEHLÍDKY

- 33 NASFO**
37 Praha fotografická
41 Premiéra 2026

KDE FOTÍM JÁ

- 45 Světlo nekóduji, nechávám ho kreslit**
46 Orlice
47 Dia de Muertos

VZDĚLÁVÁNÍ

- 49 Chybami se člověk učí**
50 Orotone
50 Hradecké fotografické kurzy
51 Ozvěny Transluxu

VÝSTAVY A FESTIVALY

- 53 Výstava pro uzávěrce**
54 FFFA, Amfo, Blatná

FOTOKLUBY

- 55 Fotoklub Rychnov nad Kněžnou**

RŮZNÉ POHLEDY

- 56 Pátek posedmé**
58 Použít nepoužít...

Fotoimpuls č. 2/2025

Vydává: Centrum uměleckých aktivit,
příspěvková organizace, ve spolupráci
s Volným sdružením východočeských fotografů, z. s.

Graficky upravil: Radek Homola

Redakce: Rada pro fotografii Volného sdružení
východočeských fotografů, z. s.
a Zuzana Capoušková

Jazyková korektura: Zuzana Neugebauerová

Tisk: Art-D Grafický ateliér Černý, s. r. o.

Fotografie na obálce strana 1:
/ Josef Ptáček / Atlantic City, 1990 /
Fotografie na obálce strana 4:
/ Tereza Frydrychová / Vidění sebe /

Vložená fotografie: Petr Beran

Uzávěrka příštího čísla 2/2026: 30. 10. 2026.

Příspěvky do zpravodaje Fotoimpuls
zasílejte e-mailem na adresu: foto@cuahk.cz
(do předmětu uveďte Fotoimpuls 2/2026).

Kontakt vydavatele: Centrum uměleckých aktivit,
příspěvková organizace,
Tomkova 139/22, 500 03 Hradec Králové
Telefon: 775 011 857
foto@cuahk.cz
<http://www.cuahk.cz>

Fotoimpuls ke stažení v PDF
<https://www.cuahk.cz/obory/fotografie/fotoimpuls/>

Vychází za finančního příspěvku: Ministerstva kultury ČR.
Děkujeme.
Registrováno na MK ČR pod evidenčním číslem:
MK ČR E 21253.

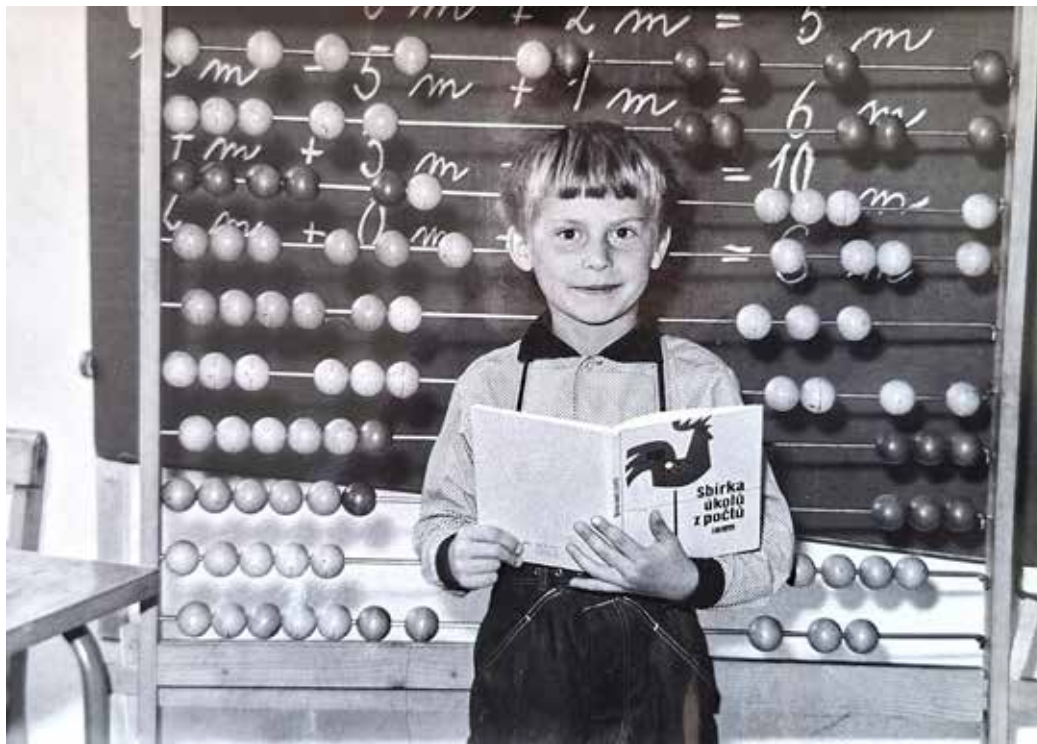
Náklad 300 kusů
Neprodejné

ISSN 2570-6241

Úvodní slovo

Vzpomínka na školu

/ JSEM TO JÁ, ROK 1968 / AUTOR NEZNÁMÝ /

Pro dnešní úvodník jsem si vybral téma školních fotografií, které jsou tradičně pořizovány na konci každého školního roku skoro na každé škole a školce.

Téma ke mně „přišlo“ tak nějak samo. Dostal jsem pozvánku na setkání se spolužáky po padesáti letech od ukončení základní devítileté školy.

Pozvání na setkání po tak dlouhé době bylo příjemné a docela jsem se i těšil. Ne že bychom se za těch padesát roků nikdy neviděli, ale s některými jsem se opravdu tak dlouho neviděl.

Asi to znáte sami. Na každé takovéto setkání se nosí fotografie z dětství, kde jsme se fotili spolu s celou třídou a paní, tedy soudružkou učitelkou. Tak i já jsem začal hledat. Myslím si, že o svých fotografických věcech mám docela přehled. Přesto album s žákovskými fotografiemi ne a ne najít. Půda, kde mám vše uloženo, je docela velká a po několikerém hledání jsem si už myslel, že jsme je někde ztratil. A jak to tak bývá, při jiném hledání jsem na své dětské album narazil.

Našel jsem společné obrázky z první třídy, druhé, třetí až k té sedmé. V dalších ročnících jsme se už asi nefotili, protože oficiální barevné fotečky chybí. Zůstaly pouze ty černobílé, které jsem už fotil sám. K tomu fotografie ze sjíždění Lužnice na nafukovacích člunech, nehoda na jezu někde u..., obrázky z posledních dnů školy, slunné odpoledne na koupališti...

A tak se tak dívám na kamarádky a kamarády ze dvora (v Příbrami jsme měli tlupy podle dvorů), na ty další i na

soudružky učitelky. Pohledy do fotoaparátu, odkud měl „vylétnout ten ptáček“. Pamatuji si, že jsme se strašně těšili, až nám soudružka učitelka barevné fotografie rozdá.

A jak jsme je dostali do ruky, začalo hromadné podepisování.

Já jsem já, ty jsi ty. A díky tomu si dnes můžeme upamatovat, jak jsme se vlastně jmenovali.

Vždyť paměť je tak děravá.

Pohledy dětí, před kterými stál svět, aby jej začaly poznávat a poté i dobývat. Budoucí trenéři, podnikatelé, ale i dělníci a kancelářští. Pestrost života, jaká má být.

Dívám se i na sebe. Vrabčí hnízdo na hlavě, v ruce otevřená početnice před velikým počítadlem.

Kalhoty na kšandy jako kluk z plakátu.

Čas sebou „trhl“ a jsme v důchodu. Fotografie jako svědek doby. Záznam toho „malého“ života jedné malé třídy v jednom městě. Vnímám obrazy, které pomáhají vzpomínat na to krásné, dětské. Vnímám tu sílu paměti fotografie, která mne vede k tomu, že i dnes kupuji běžné fotografie „obyčejných“ lidí. Pohled do očí těch, kteří mezi námi již nejsou, ale byli a žili ty své více či méně pestré životy. A jak tyto životy ukrývali do rodinných nebo osobních alb. Co budou prohlížet naše děti a vnoučata? Najdou ty své spolužáky a kamarády mezi jedničkami a nulami? Nevím?

Vladimír Skalický

Vyhodnocení činnosti za rok 2025

1. KURZY A WORKSHOPY

V roce 2025 bylo uspořádáno celkem 17 jednorázových praktických dílen a jeden dlouhodobý kurz.

HISTORICKÉ A ALTERNATIVNÍ TECHNIKY TISKU FOTOGRAFIÍ

Lektor: Ivan Nehera – fotograf, lektor dílen analogové i digitální fotografie, historických a ušlechtilých tisků fotografie.

Fotografická emulze I. a II.

dva kurzy 18. ledna a 11. října
Praktický kurz techniky přenosu fotografie na různé materiály – sklo, plech, textil, kámen, beton...
V lednu 6 a v říjnu 5 účastníků

Gumotisk 22. února

Technika ušlechtilého tisku, kterou používali piktorialističtí fotografové. Je charakteristický neostrými přechody a jemným reliéfem, čímž připomíná malbu.
6 účastníků

Orotone I. a II. dva kurzy 15. března a 6. září

Technika tisku fotografií s využitím zlatých a barevných tónů.
V obou kurzech 6 účastníků

Velkoformátová fotografie 14.–15. června

Dvoudenní dílna fotografování s kamerami formátu filmu 6,5 x 9 cm až 24 x 30 cm včetně následného vyvolání filmu a zhotovení kontaktní kopie v temné komoře.
Účast 4 fotografové

Olejetisk 8. listopadu

Technika založená na užití chromované želatiny.
Barvení obrazu se provádí mastnou olejovou barvou, což umožňuje výrazné ovlivnění výsledného vzhledu tisku.
6 účastníků

FOTOGRAFOVÁNÍ SE STUDIOVÝMI SVĚTLY A POSTPRODUKCE

Lektor: Kamil Varga – fotograf a lektor fotografických dílen

Kurz Adobe Photoshop 4. a 18. ledna

Dvoudenní intenzivní kurz postprodukce fotografií v programu Adobe Camera Raw a Photoshop.
11 účastníků

Portrét v exteriéru komplexně 26. dubna

Základy a principy fotografování portrétu v plenéru za denního světla s pomocí odrazné desky nebo v kombinaci s externím bleskem.
8 účastníků

Akt a urbex 7. června

Workshop zaměřený na propojení nahého lidského těla a syrového industriálního prostředí. Práce s přirozeným i umělým světlem a luminografie.

8 účastníků

Luminografie aktu 25. října

Praktický výtvarně zaměřený workshop malování světlem v kombinaci s nahým lidským tělem.
6 účastníků

DIVADELNÍ FOTOGRAFIE

Lektor: Viktor Kronbauer – přední divadelní fotograf
Konzultace fotografií a výběr na výstavu 13. března
Navazující setkání k workshopu z r. 2024, konzultace a kritický výběr snímků pro výstavu.
14 účastníků

Atmosféra divadelního festivalu 21.–25. června

Workshop zaměřený na fotografování v divadlech a ulicích města Hradec Králové během festivalu Regiony 2025.
Součástí byla přednáška o specifikách a úskalích divadelní fotografie a konzultace pořízených snímků s lektorem.
11 účastníků

OSTATNÍ WORKSHOPY

Krajinářská fotografie 16.–19. října

Litice – Blíževedly, severní Čechy

Praktický seminář zaměřený na specifika při fotografování krajiny. Seminář byl určen nejen pro začínající a zkušené fotografy, ale i pro jejich rodinné příslušníky.
Víkendový výjezd určený milovníkům krajinářské fotografie i jejich blízkým.

Lektor: Ctibor Košťál – fotograf a cestovatel
27 účastníků

Makro fotografie 24. května

Praktický workshop v lokalitě Na Plachtě v Hradci Králové, zaměřený na detailní fotografování přírody, především rostlin a hmyzu.

Lektorka: Nikita Štastná – fotografa specializující se na makro fotografii a fotografii noční oblohy.
9 účastníků

Strukáž 19. listopadu

Speciální typ zobrazení vznikající technikou kresby, malby nebo tisku fotochemickými roztoky na světlocitlivý papír.
Lektor: Vítězslav Krejčí – fotograf, lektor fotograficko-výtvarných dílen, zástupce společnosti FOMA BOHEMIA s. r. o. Hradec Králové.
5 účastníků

DLOUHODOBÉ VZDĚLÁVÁNÍ

Hradecké fotografické kurzy (HFK)

Blok 1 na téma „Prostor“ říjen 2025–březen 2026

Lektoři: Jaroslav Prokop – fotograf a VŠ pedagog
Adam Kencki – fotograf a VŠ pedagog

Kurzy jsou šestiměsíční tematické bloky jak pro pokročilé,

tak začínající fotografy. Celodenní setkání probíhají jednou měsíčně, zpravidla druhou sobotu v měsíci. Struktura výuky:

Úvodní inspirace – sdílení kulturních zážitků a inspirací, které studenti prožili za poslední měsíc.

Teorie a historie – teoretická přednáška k danému tématu doprovázená ukázkami tvorby významných fotografů napříč historií i současností a prohlídkou fotografických publikací.

Konzultace a praxe – konzultace domácích úkolů (tištěných fotografií) a sestavení fotografického souboru. Závěrečným výstupem bude ručně vyrobená kniha/zin. Každé setkání je zakončeno zadáním nového domácího úkolu, který navazuje na probranou látku.

Od října 2026 plánujeme spustit druhý blok na téma „Člověk“.

2. BESEDY A PŘEDNÁŠKY

Dana Kyndrová 8. března

Beseda s významnou dokumentaristkou v rámci Valné hromady VSVF.

Viktor Kronbauer 21. června

Přednáška o specifikách divadelní fotografie s ukázkami autorské tvorby.

Vítězslav Krejčí 15. listopadu

Představení tvorby a beseda v rámci rozborového semináře soutěže Premiéra.

3. FOTOGRAFICKÉ SOUTĚŽE

36. ročník soutěže Premiéra 2025

Fotografická soutěž Premiéra je otevřena všem nadšeným fotografům bez omezení věku či zaměření. Jedinou podmínkou je, aby přihlášené fotografie nebyly (s výjimkou uvedenou v propozicích soutěže) dosud nikde vystaveny ani publikovány. Výstava i vernisáž jsou otevřeny široké veřejnosti. Rozborový seminář je primárně určen soutěžícím, ale může se ho zúčastnit každý, kdo má zájem o vzdělávání ve fotografii.

Přihlášeno: 67 autorů s 483 fotografiemi

Kategorie A – volná tvorba: 292 fotografií od 56 autorů.

Kategorie B – Perspektiva: 88 fotografií od 26 autorů.

Kategorie C – Dlouhodobý projekt: 7 projektů

(103 fotografií) od 7 autorů.

Odborná porota:

Václav Podestát – fotograf, vysokoškolský pedagog, kurátor výstav

Petr Zatloukal – fotograf, vysokoškolský pedagog

Vítězslav Krejčí – fotograf, lektor fotografických dílen,

zástupce FOMA BOHEMIA

Uděleno celkem 13 cen a 5 čestných uznání.

Více než 50 fotografií porota vybrala na výstavu.

Výstava v Galerii Na Hradě: 1.–30. listopadu 2025,

úvodní slovo na vernisáži: Petr Zatloukal,

hudební doprovod: saxofonové kvarteto Saxtet.

Vyhodnocení, slavnostní předávání cen a rozborový

seminář soutěžních fotografií proběhly za účasti poroty

15. listopadu 2025 na Krajském úřadu Královéhradeckého kraje.

45. Národní soutěž fotografie 2025 (FOTO NÁRODNÍ)

Zastoupením členů VSVF Jany Neugebauerové, Rudolfa Němečka, Milana Báči, Vladimíra Skalického a Zuzany Capouškové v odborné radě pro fotografii při NIPOS-ARTAMA Praha jsme se podíleli na znění statutu, vyhlášení a propagaci soutěže.

Soutěžilo celkem 208 fotografů s 1 735 fotografiemi.

V porotě pracovali Věra Matějů, Dana Kyndrová, Jindřich Štreit, Vladimír Janek, Petr Zatloukal, Svatopluk Klesnil a Daniel Schulz.

Vyhlášení výsledků a doprovodný program proběhl 10. května 2025 ve Vlastivědném muzeu v Olomouci.

Cenu Centra uměleckých aktivit získal Pavel Klásek za fotografii HOP.

Více zde: <https://www.fotonarodni.cz/news/vysledky-45-rocniku-narodni-souteze-fotografie-2025/>

Web: www.fotonarodni.cz

4. VÝSTAVNÍ ČINNOST

V roce 2025 bylo realizováno 15 výstav ve výstavních prostorách v Hradci Králové.

Bazalka Ve Dvorku: Zdeňka Kulhánková, Pavel Soušek, Honza Švorc, Jitka Prausová

Knihovna města Hradec Králové, pobočka J. Masaryka:

Hana Michaličková + Luboš Víteček

Galerie Suterén Informačního centra: Eliška Hladíková,

Jan Odehnal, Jitka Prausová + Marcela Zuchová,

Atmosféra divadelního festivalu 2024

Lékařská fakulta HK: Eva Stanovská

Erko: absolventi posledního běhu HFK + jejich lektoři

Jaroslav Prokop a Adam Kencki

Chodby CUA: Tomáš Lelek, fotografie z Premiéry 2025

Galerie Na Hradě: Premiéra 2025

Bistro Kampus: Martin Lukeš – stálá expozice

5. PUBLIKAČNÍ ČINNOST

Fotoimpuls

Zpravodaj východočeských fotografů. Slouží jako informační a vzdělávací platforma, pro prezentaci aktuální tvorby nejen amatérských fotografů a je systematickou archivací dění ve fotografii nejen v regionu Východní Čechy. Specifikem je vložená originální fotografie signovaná autorem.

Náklad 300 ks, formát A4, rozsah 60 stran v černobílém provedení.

Fotoimpuls je dostupný i elektronicky na www.cuahk.cz.

Katalog Premiéra 2025

36. ročník fotografické soutěže.

Reprezentativní barevná publikace představující oceněné fotografie a seznam všech vystavujících.

Vydáno 180 ks.

Plán činnosti na rok 2026

KURZY A WORKSHOPY

1. pololetí

Černobílá analogová fotografie

17.–18. ledna

Cílem kurzu je naučit frekventanty fotografovat na negativní film a poté film vyvolat a zhotovit fotografie klasickým mokrým procesem ve fotokomoře.

Lektor: Ivan Nehera

Zrušeno z důvodu nízkého počtu zájemců.

Zátíší komplexně

24. ledna

Praktická fotografování a svícení různých druhů zátiší – klasické, moderní, flat-lay, experimentální.

Lektor: Kamil Varga

4 účastníci

Jak na tisk fotografií

29. ledna

Praktický seminář, jak porozumět správě barev a jak nejlépe připravit fotografie k tisku.

Lektor: Jan Kaiser, zástupce FOMEI s. r. o.

11 účastníků

Kallitypie

21. února

Metoda ušlechtilého tisku fotografií založená na kombinaci solí stříbra a železa.

lektor: Ivan Nehera

6 účastníků

Portrétní fotografie ve studiu

21. února

Praktický workshop fotografování portrétu s využitím denního světla, nasvícený ateliérovými světly či alternativními světelnými zdroji a používání odrazné desky.

Lektor: Kamil Varga

5 účastníků

Umělecký akt

14. března

Praktická fotografická dílna modelování těla světlem za pomoci ateliérového svícení klasickým i experimentálním přístupem.

Lektor: Kamil Varga

8 účastníků

Kurz práce s Adobe Photoshop

28. března., 11. a 25. dubna

Třídílňý intenzivní kurz jak pomocí Camera Raw a Photoshopu vylepšit své fotografie.

Lektor: Kamil Varga

Zrušeno z důvodu nízkého počtu zájemců.

Olejetisk

28. března

Metoda ušlechtilého tisku fotografií, při níž vzniká obraz nanášením mastné tiskařské barvy na matici z chromované želatiny.

Lektor: Ivan Nehera

6 účastníků

Orotone (zlatotisk):

25. dubna

Technika alternativního tisku fotografií s využitím zlatých a barevných tónů.

Lektor: Ivan Nehera

5 účastníků

Portrét v exteriéru komplexně

16. května

Praktická dílna fotografování portrétu v kulisách architektury Hradce Králové s využitím přirozeného světla a odrazné desky i v kombinaci se studiovým bleskem.

Lektor: Kamil Varga

7 účastníků

Historické techniky

16. května

Alternativní tisky fotografií – Van Dyke, slaný papír a kyanotypie (modrotisk).

Lektor: Ivan Nehera

6 účastníků

Atmosféra divadelního festivalu

19.–26. června

Seminář zaměřený na reportážní a dokumentární fotografii. Fotografování divadelní atmosféry v ulicích města Hradce Králové, ve foyer a divadelních stanech v rámci mezinárodního divadelního festivalu Regony 2026 v Hradci Králové.

Lektor: Viktor Kronbauer

Plán na 2 pololetí

Mokrý kolodiový proces

19. září

Historická fotografická technika z 19. století. Podstatou procesu je exponování i vyvolávání za mokra.

Lektor: Ivan Nehera

Gumotisk

10. října

Technika ušlechtilého tisku, kterou používali piktorialističtí fotografové. Je charakteristický neostrými přechody a jemným reliéfem, čímž připomíná malbu.

Lektor: Ivan Nehera

Krajinářská fotografie

15.–18. října

Praktický seminář zaměřený na specifika při fotografování krajiny. Seminář je určen nejen pro začínající a zkušené fotografy, ale i pro jejich rodinné příslušníky.

Lektor: Ctibor Košťál

Hradecké fotografické kurzy (HFK): Blok 2 Člověk

Říjen 2026–březen 2027

Dlouhodobý kurz zaměřený na výtvarnou fotografii pro vyspělejší fotografy, kteří chtějí získat další teoretické i praktické znalosti z oboru.

Lektoři: Jaroslav Prokop a Adam Kencki

Bližší informace na str. 50

Uhlotisk

28.–29. listopadu

Uhlotisk je historicky nejstarší ušlechtilý tisk fotografií využívaný především v secesním piktorialismu.

Lektor: Ivan Nehera

Nechme se překvapit...

prosinec 2026

Lektor: Ivan Nehera

Termíny kurzů a dílen 2. pololetí jsou předběžné a mohou se měnit. Aktuální informace a přihlášky najdete vždy na na webových stránkách www.cuahk.cz/typ-akce/foto/. Členové VSVF se zaplaceným členským příspěvkem mají nárok na cashback ve výši 200 Kč za každý absolvovaný fotografický kurz pořádaný v Centru uměleckých aktivit.

AKCE

1. pololetí

Valná hromada Volného sdružení východočeských fotografů
7. března

Na poslední valné hromadě VSVF bylo uděleno čestné členství Ladislavu Hartmanovi. Hostem valné hromady byl fotograf Robert Vano, který představil svoji tvorbu.

Jarní fotoblešák

7. března

Neformální setkání (nejen) fotografické komunity spojené s bleším trhem. Jedinečná příležitost pro nákup/prodej/výměnu fototechniky, filmů chemie, papírů, odborné literatury, autorských tisků fotografií či knih.

SOUTĚŽE

1. pololetí

Účast členů VSVF v 46. Národní soutěži fotografie / NASFO

Vyhodnocení soutěže, předání cen a zahájení výstavy v Olomouci: 23. května 2026

Trvání výstavy: 22. 5.–28. 6. 2026

Více na str. doplnit a <https://www.fotonarodni.cz/>.

Plán na 2. pololetí

37. ročník fotografické soutěže Premiéra 2026

Vyhlášení: duben 2026

Uzávěrka přihlášek a příjmu fotografií: do 30. září 2026

Porota + příprava výstavy: říjen 2026

Výstava v Galerii Škroupovka a Galerii Artičok:

listopad–prosinec 2026

Vernisáž, rozborový seminář: listopad 2026

Konkrétní termíny budou upřesněny.

Propozice soutěže na str. 41

Velkoformátová fotografie

termín bude upřesněn

Celovíkendová fotografická dílna, při níž budou frekventanti pracovat s kamerami formátu od 6,5 × 9 cm do 24 × 30 cm. Vyzkouší si fotoaparáty, které byly vyrobeny v některých případech v 19. století a přiblíží si staré řemeslo Josefa Sudka nebo Františka Drtíkova. Součástí dílny bude práce s velkoformátovým negativem ve fotokomoře a zhotovení fotografických kontaktů.

Lektor: Ivan Nehera

VÝSTAVY FOTOGRAFIÍ

V průběhu roku připravujeme výstavy v bistro Bazalka Ve Dvorku, foyer Lékařské fakulty UK či na chodbách dvou pater Centra uměleckých aktivit. V první pololetí proběhly nebo ještě probíhají výstavy Jitky Prausové, Libora Němce, absolventů kurzu FOCUS DIGI, Hany Michaličkové, Tomáše Lelky, Kateřiny Göttlichové a Anny Benešové.

Od 20. června do 20. července proběhne výstava fotografií účastníků loňského workshopu divadelní fotografie pod vedením Viktora Kronbauera:

Atmosféra divadelního festivalu v Galerii Artičok v Hradci Králové. Vernisáž 20. června 2026 od 16 hodin.

Na listopad až prosinec tradičně chystáme výstavu fotografické soutěže **Premiéra**. Letošní již 37. ročník bude hostit Galerie Škroupovka a Galerie Artičok v Hradci Králové.

Výzva pro fotografy: Možnost vystavovat v bistro Bazalka Ve Dvorku v Hradci Králové (6 panelů na výšku 70 × 100 cm) nebo na chodbách Centra uměleckých aktivit (rámy zajistíme). Náhledy svých výstavních souborů s výstižnou anotací a stručným medailonem autora posílejte na foto@cuahk.cz.

PUBLIKAČNÍ ČINNOST

FOTOIMPULS

Zpravodaj východočeských fotografů vydáváme od roku 1995. Mapujeme v něm dění v oboru amatérské fotografie v regionu i mimo něj. Vychází 2x ročně v nákladu 300 kusů. K dispozici je také v elektronické podobě na www.cuahk.cz.

Katalog 37. ročníku fotografické soutěže Premiéra 2026

Bude vydán barevný katalog vítězných fotografií.

Výše uvedený plán může být v průběhu roku doplňován o další akce, měněn, případně termínově upravován.

Ladislav Hartman

narozen 15. 9. 1945 v Trutnově.

Žije a tvoří v Novém Městě nad Metují.

Fotograf, spisovatel, žurnalista v denících Nový čas a Náš čas, vedoucí redaktor Deníku Náchodsko.

Spolupracoval s deníkem Národní osvobození.

Je spoluorganizátorem filmového festivalu humoru a satiry Hrnc smíchu v Novém Městě nad Metují. Spoluzakladatel a dlouholetý člen fotografického spolku Poznávání v Novém Městě nad Metují. Fotografuje šedesát let.

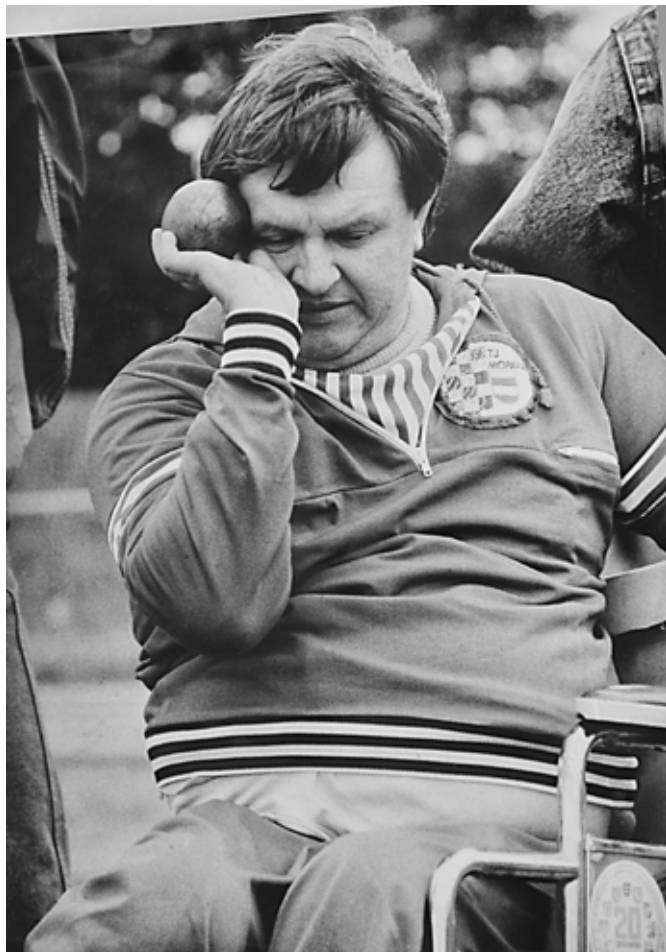
K desátým narozeninám dostal Ladislav Hartman od otce fotoaparát Fokaflex, se kterým začal fotografovat rodinné události. Vážněji se s fotografií seznámil na Střední průmyslové škole strojnické v Novém Městě nad Metují v roce 1963.

Za peníze vydělané na brigádě si koupil fotoaparát Werru. To byla doba analogové černobílé fotografie – míchání vývojek, přerušovacích lázní a ustalovačů. Fotografie Ládu zcela pohltila. Vybudoval fotokomoru a fotografii začal brát vážně. Přihlásil se do kurzu pro začínající fotografy, kterou vedl Josef Sklenka a František Žatečka v Rychnově nad Kněžnou. O pár let později absolvoval Kurz výtvarné fotografie pod vedením prof. Jána Šmoka, kterou pořádalo

Krajské kulturní středisko v Hradci Králové.

Jeho závěrečnou prací v tomto kurzu byly černobílé fotografie na téma staré a Nové Město nad Metují. Na tomto tématu i nadále pracoval a v průběhu času fotografie vyšly knižně.

Fotografoval sportovní dění v Novém Městě nad Metují – v zimě hokej a v létě národní házenou. Ve fotokomoře měl vše uzpůsobené k tomu, aby pořízené snímky byly druhý den ráno vystaveny v informačních vitrinách. Rychlost zpracování byla jeho doménou. Tato vlastnost se mu vyplatila minimálně dvakrát, a to jako redaktorovi novin náchodského deníku a při sběratelské činnosti portrétů významných osobností.

Jako ředitel Kina 70 v Novém Městě nad Metují měl jedinečnou příležitost setkat se s lidmi z oblasti umění a výtvarné tvorby. Už si nevzpomíná, kdy se prvně zrodila myšlenka využít setkání s osobnostmi a rychlosti zhotovení fotografií.

Nápad realizoval a postupem času vytvořil kolekce portrétů nejen novoměstských rodáků s jejich podpisem. Nezaváhal a sešel se s osobnostmi města, kteří mu ochotně pózovali. Byli to např. prof. Jan Milič Lochman, akademický malíř Vladimír Rocman, člen expedice v Antarktidě Josef Sekyra, mezinárodní uznávaný grafik Vladimír Suchánek a mnoho dalších.

Z Hartmanova bohatého fotografického archivu namátkově jmenujme některé umělce, jako je profesor Ludvík Baran, Jaroslav Cita, Miroslav Donutil, Jaroslav Foglar, prof. Jan Juránek, Miloš Kopecký, Dušan Klein, František Krebs, Jiří Marbach, Jitka Molavcová, Petr Nárožný, Neprakta, Jiří Suchý, Ladislav Smoljak, Zdeněk Svěrák, Jitka Staňková, Kája Saudek, Pavel Taussig, Alena Vondřejcová, Václav Vorlíček, Olga Vyleťalová, Stella Zázvorková.

Objektivem Pentagon six zachytil olympioniky Emila Zátopka, Petra Kůrku, horolezce Josefa Rakoncaje, Dominika Haška. Fotografoval i řadu sportovců tělesně postižených při Mistrovství světa v lukostřelbě nebo atletických disciplínách. Následně byly jeho fotografie vystaveny, a to i v partnerském městě v Německu v Hildenu.

V rozsáhlé sbírce má podepsané fotografie i od účastníků II. světové války – letců RAF (tedy královského letectva) generálmajora Františka Faitla, generálmajora Františka Peřinu, generála Karla Mrázka a plukovníka Imricha Loma.

Ladislav Hartman připravil řadu autorských výstav: *Rozkoš, První a druhý odboj, Zdravotně postižení spoluobčané, fotografie přírody* a další. Své fotografie vystavoval i mimo Českou republiku, a to ve Spolkové republice Německo, Polsku a na Krétě.

V rámci fotografického spolku Poznávání vydal několik knih: *Staré a Nové Město nad Metují*; Alois Rocman, ruský legionář; Rudolf Svoboda, francouzský legionář a *Legionáři z Nového Města nad Metují, Krčína, Spů a Vrchovin*.

Signované fotografie jsou ojedinělou realizovanou sběratelskou vášní a měly by být uchovány jako dědictví po lidech, s nimiž se i mnozí z nás setkali. Dosud neuzavřené dílo je dokladem toho, kam až sahá dokumentární fotografie.

„Fotografie je můj život,“ to je krédo Ladislava Hartmana.

Text: Rudolf Němeček, foto: Ladislav Hartman

Jiří Bartoš (naposledy)

V relaci lidského života to není zase tak dávno, co jsme fotografa Jiřího Bartoše z Hejnic přijali do svých řad coby čestného člena VSVF. Rozhovor s ním najde ve Fotoimpulsu 1/2016.

Nedávno mě jeho rodina informovala, že dobré světlo fotografa Jizerských hor právě vyhaslo.

Stalo se tak v ranních hodinách 27. dubna 2026.

Jiřímu bylo úctyhodných 90 let.

Jiří Bartoš se narodil 18. 3. 1936 v Kladně. Fotografií se zabýval od roku 1959. Celý život jako amatér.

V roce 1960 založil Jizerský fotoklub v Hejnicích, byl členem Studia výtvarné fotografie v Liberci, Svazu českých fotografů, nositelem čestného titulu ASČF. Byl čestným členem univerzitního fotoklubu v německé Jeně a od února 2016 i čestným členem Volného sdružení východočeských fotografů, z. s. v Hradci Králové.

Od roku 1967 své fotografie představil na desítkách autorských výstav u nás i v zahraničí. Zúčastnil se mnoha národních i mezinárodních soutěží ve 26 zemích světa. Na výstavách získal mnohá ocenění včetně medailí

mezinárodní organizace FIAP a medaile francouzské fotografické společnosti N. Niépceho.

Publikoval v odborných časopisech a v mezinárodních fotografických ročenkách. Svými fotografiemi je zastoupen ve sbírkách Severočeského muzea v Liberci, Svazu českých fotografů v Praze, Galerii v Novém Sadu, Galerii umělecké fotografie v Moravské Třebové a v Blatné, ve sbírkách mezinárodní organizace FIAP v Belgii. Věnoval se především černobílé fotografii s tematikou krajiny, a zejména jizerskohorské přírody. Rád ale rovněž experimentoval v dalších oblastech fotografické tvorby včetně fotografie barevné.

Žil v Hejnicích na úbočí severních svahů Jizerských hor.

Jirko, osobně jsme se znali 25 let. Dost? Málo? Dost málo! Vídali jsme se příležitostně, ale vždy to pro mě byl svátek. Jak jsi sám říkával: „Jsme jedna krevní skupina.“

Měl a budu tě mít stále hodně rád. Sbohem, kamaráde...

Smutníci, ale nad tvým životem se radující Ctibor Košťál.

Čas se naplnil.

Dobře jsem si vědom zázraku a jedinečnosti našeho života. S přibývajícím věkem ale přichází i uvědomování si jeho nezvratné konečnosti.

S velkým smutkem jsem (ne)přijal smutnou zprávu, že nás 2. dubna 2026 opustil kolega a kamarád Mgr. Jiří Zikmund. Musím říci, že pro mne se jednalo o zprávu velmi šokující. Ještě někdy měsíc před skolem mi totiž telefonoval, stál o můj názor, plánoval. Vzhledem k tomu, že jsem byl čerstvě po výměně kyčelního kloubu a on sám byl v této oblasti velkým matadorem, rád jsem si vyslechl i drobné, dobře míněné rady získané osobními letitými zkušenostmi. Jirku jsem poznal počátkem 90. let m. s., kdy jsem v Hradci Králové při nově vzniklém Středisku amatérské kultury Impuls absolvoval Fotografickou konzervatoř pod vedením prof. Jána Šmoka. Jestli si dobře vzpomínám, tak nám již tehdy vykládal o historii fotografie. Imponovali mě jeho znalosti a tematická zapálenost. Ke zintenzivnění našeho fotografického vztahu pak došlo v roce 1995, kdy jsme oba stáli u zrodu VSVF.

Jeho dalším přínosem byl impuls ke vzniku Encyklopedie východočeských fotografů, která se, jak při posledním telefonátu sám věřil, snad dočká i elektronické podoby. Další lví podíl má Jiří na vzniku Salonu východočeské fotografie, který se od roku 2005 koná jako trienále.

V loňském roce spatřil světlo světa již 7. ročník této regionální přehlídky.

Jiří Zikmund byl nejen fotografem zaměřujícím se především na fotografii architektury. Byl rovněž historikem, pedagogem, kurátorem a spoluautorem řady odborných publikací.

Jeho odchodem do fotografického nebe jsme přišli o člověka, který by jistě měl ještě dlouhá léta co říci. Přišli jsme o patriota zajímavějšího se nejen o východočeské fotografie, ale i východočeský region obecně.

Byli jsme poměrně rozdílných povah. Něco jako oheň a led... Na rozdíl od Jirkova seriózního a vědeckého přístupu jsem často projevoval tendenci i vážná témata zjednodušovat a zlehčovat. Jeho občasná sarkastická poznámka mě vrátila na zem a někdy i umravnila. Někdy... Jirko, moc ti děkuji, že jsme se potkali, děkuji ti za to, co jsi pro zviditelnění východočeské fotografie a fotografů udělal. Pevně věřím, že i tam nahoře spolu s dalšími fotografickými kumpány založíš nějaký veselý spolek. Budu na tě s úctou vzpomínat.

A my ostatní? Zdánlivě opuštění. Žijme tak, abychom se mohli jednou bez hanby a studu dlouze ohlédnout.

Dobré světlo, Jiří.

Trochu zavzpomínal Ctibor Košťál

Josef Ptáček *1946 Počátky

Osmdesát let života je samo o sobě číslo, které vybízí k zastavení. V případě Josefa Ptáčka je to ale především příležitost ohlédnout se za dráhou fotografa, která výrazně ovlivnila podobu české fotografie i generace těch, kteří se fotografii rozhodli zasvětit svůj život.

V jeho případě nejde jen o léta, výčet výstav, počet vydaných knih či množství hodin, které věnoval studentům. Je to spíše ohlédnutí za způsobem vidění světa – nenápadným, soustředěným, který přetrvává. Josef Ptáček nikdy neusiloval o efektní obraz – zajímal ho obraz pravdivý. V době, kdy se mnozí snažili zaujmout formou, on zůstával věrný obsahu. A právě tato věrnost vlastnímu pohledu z něj postupně vytvořila osobnost, která ovlivnila českou fotografii možná víc, než by se na první pohled zdálo. Jeho snímky působí klidně, s velkou pokorou k fotografované situaci, a právě v tom je jejich síla – nutí diváka zastavit se a dívat se déle, pozorněji. Vedle vlastní tvorby však nelze opomenout důležitou roli pedagoga, spojenou především s Hradeckou fotografickou konzervatoří, (HFK) kterou vedl od roku 2001 až do roku 2022 v Hradci Králové. Tam se z něj stal pro mnoho studentů nejen učitel, ale hlavně autorita. Svě žáky nevedl k napodobování, ale k pochybnostem – a právě

v tom spočívala jeho metoda. Naučit se fotografovat pod vedením Josefa Ptáčka znamenalo naučit se přemýšlet.

Výuku na HFK mnozí absolventi dodnes popisují jako formující. Ptáček nebyl učitelem, který by chtěl být oblíbený. Byl učitelem, na kterého se nezapomíná.

Jeho vliv se neprojevoval jen v konkrétních fotografiích jeho studentů, ale především v jejich přístupu k tvorbě – s důrazem na poctivost k sobě samotným, trpělivost a respektu k tématu.

Studenti vnímali Josefa Ptáčka jako náročného člověka nejen k nim, ale i k sobě samému, a proto ho také respektovali. Vedl žáky k trpělivosti a k hledání vlastní cesty. Možná mnohdy při hodnocení fotografií neřikal příjemná slova, ale o to přesněji mířila. Na hodinách HFK tak pomáhal vytvářet prostředí, kde se fotografie nestávala pouhou disciplínou, ale skutečným způsobem myšlení.

Absolventi HFK na něj dodnes vzpomínají s respektem, který není založený na autoritě učitele, ale na osobních zkušenostech, moudrosti, všeobecném kulturním přehledu, zážitkům z cest a sečtělosti. O všechny své životní zkušenosti se vždy rád podělil. Studenti věděli, že jeho kritika je přesná a že pochvala nepřichází zadarmo.

A právě proto měla váhu. Učil je, aby nevěřili své rychle

/ JOSEF PTÁČEK / Z INSCENACE ONDINA, VČD PARDUBICE, 1986 /

/ JOSEF PTÁČEK / Z INSCENACE ONDINA, VČD PARDUBICE, 1986 /

nabyté euforii ze zmáčknutí spouště, nespokojili se s povrchem, ale vraceli se k tématu znovu a znovu, naučili se číst obraz, a hlavně do něho dát vše podstatné i ze sebe, což dělá fotografii fotografií, přesnou a nezpochybnitelnou.

Hradecká fotografická konzervatoř nepatřila právě díky tomuto přístupu k životu a vlastní tvorbě k nejlhčím. Nebyla jen školou techniky, ale místem, ve kterém se fotografie stávala způsobem myšlení. Mnozí absolventi si z jeho výuky neodnesli konkrétní „styl“, ale něco podstatnějšího – vnitřní měřítko kvality, které si nesou dodnes, a to nejen ve fotografické tvorbě.

Pepa nám říkal: „Až dokončíte tuto školu, budou z vás jiní lidé.“ Co slíbil, to splnil. Od té doby uběhl už nějaký čas. Od té doby se na svět dívám trochu jinýma očima a jsem

za to ráda. Díky, Pepo!

Dal mi toho samozřejmě ještě mnohem více. Zážitky, pocit sounáležitosti se skupinou stejně směřovaných lidí, skoro deset let úplně jiného života. Pestrého, vzrušujícího, obohacujícího. To mi už nikdy nikdo nemůže vzít.

Jitka Prausová

Pro mne je Pepa studnice vědomostí, takový guru.

Pepa mě zcela jistě posunul v mé tvorbě. Ukázal, lépe řečeno nasměroval mě. Ukázal mi, jak se můžu jinak koukat skrz hledáček fotoaparátu, vidět věci jinak. Některé chvíle byly krušné. Zda s ním, nebo pro něj s námi... ale potom, když se fotografie líbí, je vítězství o to sladší.

Děkuji moc, Pepo.

Šušla

Je jen málo lidí, co tak silně zasáhli do mého života. Pepa je jedním z nich. Nevím, jestli ve mně probudil člověka, jak sliboval na první hodině Hradecké fotografické školy, ale k určitému probuzení u mě rozhodně došlo. Nezapomenu na společné cesty do Hradce, na vyprávění o jeho cestách a také na setkání ve Studené v jeho rodném domě.

Díky moc, Pepo.

Petr Ulrich

O Pepovi už bylo všechno napsané a vyjádřili se velké capacity, tak co ještě psát? Ale osmdesát je jednou osmdesát, tak jo. Jestli to má být stručné, znělo by to nějak takhle.

V životě potkáš pár lidí, kteří zanechají stopu. Máma, dobrý učitel, první holka a Pepa. Otevři si knihu „Země krásná“ a bude ti to hnedka jasný!

Nehodí se k takovému jubileu spíše něco seriózního?

To by pak muselo znít třeba takto:

Pepa vám neřekne, kdy zmáčknout spoušť. Naučí vás, jak se dívat. Víc nepotřebujete!

Vašek z Plzně

Spousta lidí prošlo mým životem. Na některé se nedá zapomenout. Pepa Ptáček mezi ně rozhodně patří. Proč? Neumím to pojmenovat... S Ivo Gillem mě na hradecké fotografické konzervatoři naučili přemýšlet o fotografii a dívat se na umění, Když tvořím fotografii někde vzadu sedí myšlenka. Co by tomu řekl Pepa? A tak chci Pepovi popřát k narozeninám spousta zdraví a elánu.

Eva Stanovská

Jak ovlivnil Josef Ptáček můj život a s ním tvorbu nejen

fotografickou? Toť na dlouhé lokte bylo by.
Při prvním setkání na přijímacím pohovoru, tenkrát v HFK, mě dlouze a vyhýbavě polemizovat o předloženém uměleckém díle znázorňujícím ošklivost, zda takový obraz může být považován za krásný, prostě nenechal. A tak vzpomenu z onoho prvního našeho setkání před asi patnácti léty ještě otázku k mému „tvůrčímu“ autoportrétu.
„Tohle tady jsi opravdu ty, nebo to je, jak chceš, aby tě vnímali ostatní?“
Tuším, že až teď oné otázce začínám rozumět, opravdu...
Děkuji!
Tomáš Král

Je mi ctí mít tu možnost ti, Pepo, tímto poděkovat za

všechno. A není toho málo, co se díky tobě proměnilo.
Moc moc díky, bylo mi vždy s tebou milo.
Dita Valachová

Josef Ptáček patří k těm osobnostem, jejichž význam se neodvíjí od okamžité viditelnosti, ale od dlouhodobého působení. Je to člověk, kamarád, přítel a vzor, který dokázal formovat celé generace fotografů, aniž by na sebe strhával pozornost. A právě proto je jeho osmdesátka nejen osobním jubileem, ale i připomínkou hodnot, na které by se nejen ve fotografii nemělo zapomínat.
Děkujeme Josefu Ptáčkovi za to, co české fotografii dal – i za to, co v ní díky němu zůstává.

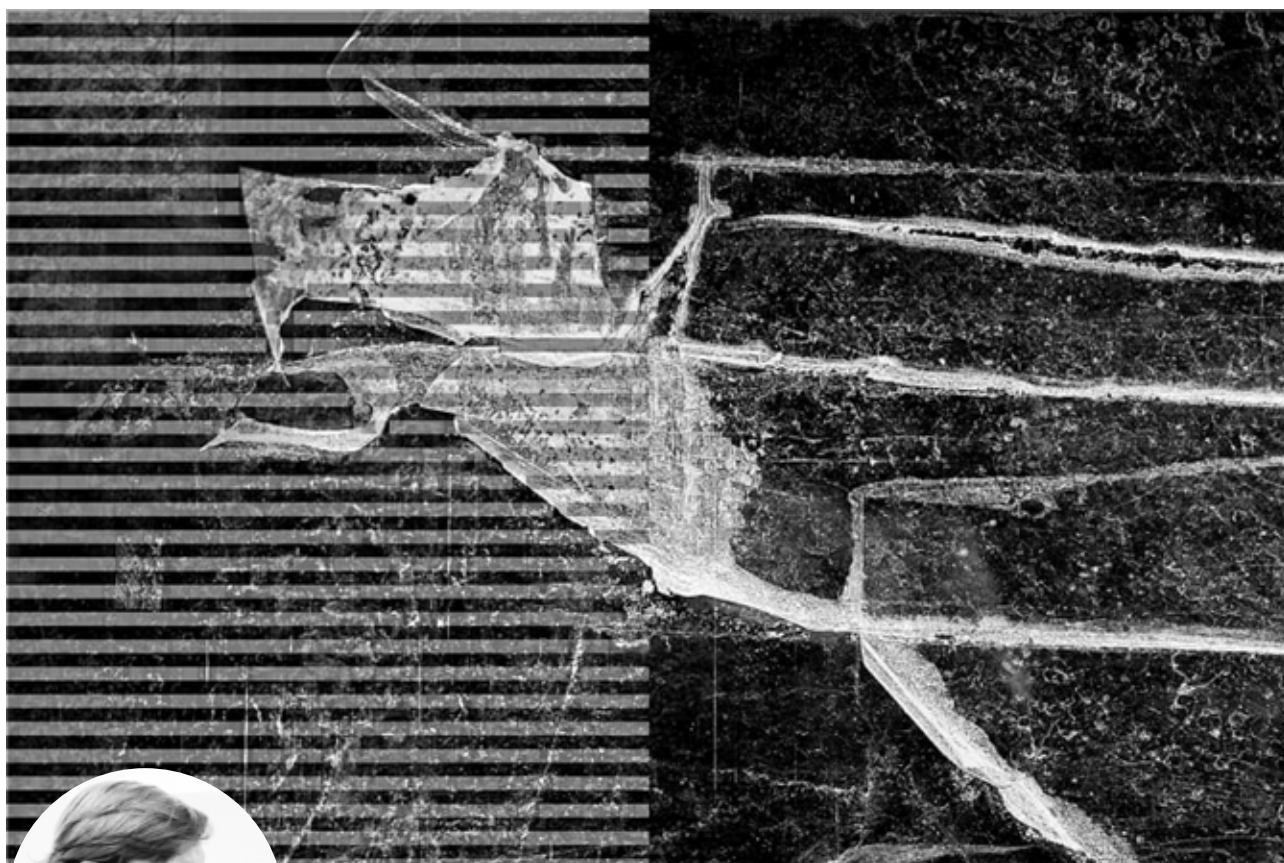
Text: *Jana Neugebauerová*, foto: *Josef Ptáček*

/ JOSEF PTÁČEK / Z CYKLU SETKÁNÍ S ČÍNOU, 1988 /

/ JOSEF PTÁČEK / Z CYKLU SETKÁNÍ S ČÍNOU, 1988 /

Vzpomínka na Jirku Cvrkala

Loni, krátce před vánočními svátky, nás, členy královéhradeckého Fotoklubu OMEGA, zasáhla smutná zpráva. Po dlouhé nemoci 2. prosince 2025 zemřel náš člen Jiří Cvrkal.

Že je Jirka nemocný, jsme věděli už několik let. Zdravotní stav mu neumožňoval účastnit se osobně našich schůzek ani akcí, ale neustále s námi byl v kontaktu, posílal nám své fotografie, měl stále mnoho skvělých nápadů. Uměleckých i organizačních.

Jirka byl totiž člověk, který překypoval energií. Ovšem energií, která byla smysluplně zaměřena na konkrétní věci. Ač duší umělec, který na svět uměl hledět poeticky, byl plný imagince, kterou nacházel v detailu, a svými fotografiemi kreslil nové reality ukryté pod povrchem, byl současně i praktický, metodický a neztrácel půdu pod nohama. Byl naším neocenitelným pomocníkem při běžných organizačních záležitostech včetně toho, že založil a spravoval náš klubový web i facebookové stránky. Jiří Cvrkal se narodil v roce 1950. Fotografováním

se poprvé začal zabývat ve svých sedmnácti letech.

Fotoaparátem po svém otci fotil běžné reportážní snímky, zejména z milovaného trampování. A jak bylo v té době běžné, fotografie vyvolával v domácí „fotokoupelně“.

Jeho hlavním zájmem koncem 60. let minulého století byla spíš muzika a účinkování v tramské kapele. Jak sám vzpomínal, až po jejím rozpadu ho kamarádi hudebníci žádali o snímky z jejich vystoupení, a tak se fotografování postupně stávalo jeho přirozenou součástí.

„Zase nešlo o nějakou výtvarnou fotografii, ale naučil se v té době lépe ovládat techniku a zpracovávat černobílou analogovou fotografii v celém jejím procesu včetně vyvolávání, zvětšování a přípravy vlastních negativních i pozitivních vývojek. Když začala éra minilabů a pro mne nemožnost vlastního zpracování, ztratil jsem o foto zájem,“ zavzpomínal.

Změna nastala až kolem roku 2009, kdy si koupil první digitální fotoaparát. Zaujalo ho nejen hledání zajímavých záběrů, těch nejlepších kompozic, ale zejména vlastní

fotografický proces a následné zpracování fotografie v počítači. Už o tři roky později si pořídil zrcadlovku, která opět rozšířila škálu výrazových prostředků. Ovšem nadále využíval i jednodušší zařízení – včetně mobilního telefonu – a neustále hledal, čím mohou i tyto přístroje obohatit jeho umělecký záměr.

„Postupně zjišťuji, že vůbec nezáleží, čím fotografluji, ale záleží na tom, jak to vidím a jak následně svoji představu dokážu převést do výsledného obrazu,“ konstatoval Jirka, jehož obrovským charakterovým rysem byl neustálý hlad po objevování a hledání nových realit, nových významů. Soustředil se na detail, často třeba oprýskanou zeď či zrezivělý povrch, a v něm nacházel paralelní svět, provázený takřka všudypřítomným humorem a osvobozujícím nadhledem. Nedílnou součástí fotografie byl pro něho vždy i její název, při jehož tvorbě opět projevoval svou kreativní osobnost.

V posledních letech života, kdy už byl částečně

omezen na pohyb a zdraví mu neumožnilo vypravit se s fotopřístrojem do terénu, našel prostor ke kreativní tvorbě díky technologiím. Svou pozornost zaměřil například na fotografiku, vznikající upravováním fotografií pomocí počítačových programů.

Členem Fotoklubu OMEGA byl Jiří Cvrkal od roku 2012, o rok později byl přijat do Volného sdružení východočeských fotografů, z. s. a roku 2016 mu bylo nabídnuto členství v Unii výtvarných umělců. Od roku 2019 působil v její radě a spolupodílel se na chodu Unie. Pravidelně a úspěšně se účastnil fotografických soutěží Premiéra a Národní soutěž amatérské fotografie. S jeho dílem se měli lidé možnost setkat na více než padesáti výstavách, z toho sedmi autorských. Jeho fotografie si můžete prohlédnout i na naší klubové výstavě v Knihovně města Hradec Králové, Wonkova 1262/1a od 1. 7. do 27. 8. 2026.

Ludmila Žlábková

/ JIŘÍ PAPOUČEK / VALNÁ HROMADA VSVF 2026 /

Jak fotí velký G

Honzu již zná mnoho z nás. Jeho nezaměnitelný fortel pro fotografii, staré techniky, a hlavně práce s velkým formátem až udivuje. Honza mezi nás sice přišel „nedávno“, ale s mnohými je kamarád jakoby odjakživa. Jeho aktivní účast na skoro všech fotografických dílnách, jeho ježdění po fotografických setkáních a samozřejmě i jeho aktivita v roli organizátora Velkého pátku mne přímo udivuje.

Honzu mám hodně rád, i když je ve fotografii úplným – nebo skoro úplným – opakem mne. Preciznost při práci s fotoaparátem, přesnost měření délky osvitů, pozornost věnovaná cloně, času je až udivující. Honzovy exify, do kterých si vše přesně zapisuje, ho řadí mezi pedanty a puntíkáře, kterým moc nerozumím.

Honza rád fotí Litovelské Pomoraví. Druhým jeho zájmem jsou lidé. Skupiny i jednotlivci se před jeho „šperkovničku“ rádi postaví. Určitě mnoho z nich pocítuje tu krásu klidu při „starém focení“. Dýchne na ně vánek zašlých časů, kdy se fotografové s velkým fotoaparátem na stativu nosili po krajině nebo našich a jiných městech. A co teprve, když vidí výsledek. Žádné jedničky a nuly. U Honzy ani očekávatelné stříbro, ale olej, červená krevní sůl nebo jiný sajrajt, který umí latentní obraz našim očím zviditelnit. A tak se Honza pustil i do focení prezidenta Pavla. Kvůli rychlosti a možná i té trémě zapomněl zaclonit a obrázek je hodně světlý. Jindy jsou obrázky zase tak trochu matné,

/ JAN GOTTFRIED / ROBERT VANO, 2026 /

ale pořád to je ta pravá, tedy alespoň pro mne pravá, fotografie vonící vývojkou a ustalovačem.

U Honzy tedy něčím jiným.

A jak se šperkovničkou 30 cm x 40 cm pracuje?

Podívejte se, když fotil Roberta Vana na valné hromadě letos v březnu.

Vladimír Skalický

Jan Mlčoch – Romantika pro pokročilé

Honzu znám spoustu let. Poprvé jsme se potkali v Pardubicích, kde jsem měl takovou nějakou přednášku o fotografii. Už ani nevím, na jaké to bylo téma. Ale Honzu si od té doby pamatuji. Občas někde „vyplave“, aby opět na nějakou dobu „zaplul“ a po čase se zase objevil. Poslední dobou se s Honzou setkávám častěji, protože aktivně vypomáhá s organizací fotografických akcí a výstav na pomezí Čech a Polska, především pak v Żąbkowicích v Polsku. Asi nejvýraznější bude nový fotofestival, který je zaměřen na fotografické zpracování aktů. Spolu s Dariuszem Sebastiańskim připravuje první ročník s obsazením polských, českých i dalších zahraničních autorů. Honza v únoru také otevíral svoji neprvní výstavu fotografií v Josefově v restauraci Dobrota. A mne u té příležitosti napadlo, zeptat se jej na několik otázek o jeho životě s fotografií.

Ahoj, Honzo. Jsem rád, že tě mohu vyzpovídat pro náš fotočasopis a dozvědět se o tobě a tvé tvorbě co nejvíce.

Začnu hned Fotofestivalem Akt Festiwal Fotografii Frankenstein. Co to je za akci?

Jedná se o první mezinárodní festival zaměřený výslovně na uměleckou fotografii aktu. Zveme výrazné postavy současné polské, české a i světové scény se zaměřením na akt. Festival jako takový organizuje město Żąbkowice Śląskie (čti i dále Zombkovic Šlonskje) a Fundacja Wspierania Kultury i Sztuki U Nas (nadace podpory kultury a umění U Nás) Zastoupená Dariuszem Sebastiańskim a Robertem Rzepińskim.

Kdo je Dariusz Sebastiański?

Dariusz je profesionální fotograf z polského města Żąbkowice Śląskie, které je cca 60 km od Náchoda ve směru na Vratislav (Wrocław). Již několik let spolupracujeme na organizaci polsko-českých fotografických setkání a výstav.

Dariusz je veliký organizátor. Měl jsem tu možnost se s ním potkat na plenéru BLENDY Żąbkowice v roce 2024, kdy sezval fotografie z celého Polska, aby se podívali na hostitelské město svými pohledy.

Vznikla z tohoto setkání nějaké kolekce fotografií?

Ano, výstavní kolekce z tohoto setkání vznikla. Zatím byla uvedena na malé výstavě právě v Żąbkowicích Śląskich v Galerii przy cerkwi – v pravoslavném kostele sv. Jiří, kterou Dariusz právě mimo jiné provozuje. Měl jsem to potěšení být vernisáží přítomen a musím říci, že mnozí autoři odvedli skvělý kus práce.

A je ji možno někde vidět?

V plánu je ji uvést v některých dalších galeriích v Polsku i zahraničí, ale s náběhem mnoha dalších událostí se tato putovní výstava musela lehce časově odsunout.

Jak jste se s Dariuszem vlastně potkali a dali dohromady?

Seznámili jsme se v roce 2020, kdy jsem se vrátil do Trutnova a zkusil hledat modelky na fotografování nejen na mé straně hranic, ale také na straně polské. Po uveřejnění mého portfolia na jedné, bohužel již neexistující polské fotostraně, se mi Darek ozval, zda by byla možná nějaká forma spolupráce. Setkali jsme se, slovo dalo slovo a postupně se naše spolupráce přerodila do rostoucího přátelství. Musím říci, že mi Darek otevřel zcela nový svět fotografie.

Vraťme se k festivalu. Kdy bude zahájen a co tam můžeme vidět?

Festival bude zahájen 8. srpna 2026 v Żąbkowicích Śląskich velkolepou akcí. Na mnoha místech počítáme s celkem dvaceti samostatnými výstavami a několik výstav bude kolektivních či sběrových. Následně za týden, tedy 15. srpna, bude zahájení externí části festivalu v mém rodném Trutnově. Vše je zatím v jednání, protože nám přibývají nabídky na využití prostor a také přihlášky fotografií k vystavování. Uzávěrka přihlášek je 15. května 2026. Krom polských a českých autorů máme potvrzenou účast z Itálie, Maďarska, Belgie, Holandska a v jednání je i několik autorů z Japonska a Spojených států. Myslím, že je na co se těšit.

Jak vás napadla „aktová“ fotografie? Ta se většinou objevuje v kolekcích fotografií na mnoha festivalech a přehlídkách. Není to zbytečné?

Ano, objevuje, ale žádný festival není zaměřen vyloženě na akt. Myšlenka přišla od vedení města Żąbkowic, jsemuž se velmi líbila naše poplenerová výstava aktů v prostorách hradu Frankenstein. Ano, Frankenstein je původní název města Żąbkowic. Město Darkovi nabídlo plnou podporu při uspořádání festivalu a byla by škoda toho nevyužít.

Máte již program festivalu?

Program je momentálně živý organismus, jenž krmíme a on roste. Krom výstav jsou v plánu workshopy různých speciálních technik, master-classy významných autorů, přednášky o historii, projekce a prezentace autorů, kteří se do výstavní kolekce nevešli, ale byla by škoda je neukázat.

Na jaké autory se můžeme těšit? Jak jste autory vyhledali, vybírali a oslovili?

Svou účast potvrdila například Olga Stráníková nebo i ty. Základní seznam stále aktualizujeme na stránkách festivalu. Mnohá jména neznalým nic neřeknou, jiná jsou známá například z jiných oborů. Především se zaměřujeme na autory, jejichž tvorba je specifická určitou tajemností. Nechceme příliš vystavovat díla, která by mohla evokovat pornografii. Pověštinou oslovujeme autory, které můžeme považovat za přátele. Takto jsme například oslovili lektory malé soukromé fotografické školy z Říma – Luisu Briganti a Gabrielleho Agostini, kteří mají špičkové fotografie. Dále jejich bývalá studentka Gaia Aduccio, která nyní vystavuje po celé Evropě. Tyto autory jsem potkal na Prague Photo a navázal dlouholetou spolupráci. S mnohými dalšími jsme v kontaktu přes sociální sítě, kde vzájemně svoji tvorbu sledujeme. Samozřejmostí jsou však i fotografové, které známe ze skutečného života.

Kde se budou výstavy odehrávat?

Výstavy, workshopy a přednášky se budou konat v mnoha prostorách města Żąbkowice. Například na staré radnici, na hradě Frankenstein. U obojího doslova od sklepení po věž. Dále v centru kultury, v soukromých kavárnách a restauracích a na dalších lokalitách. Trutnovská část festivalu má přislíbeny prostory v městském úřadu, v centru UFFO a kině.

Na co bys návštěvníky rád pozval především?

Rád bych návštěvníky především, krom těch zahraničních, pozval na autory tvořící speciálními a historickými technikami. Za všechny mohu jmenovat Arka Akkiho z polského Leszna, který tvoří mokrým kolodiovým procesem, nebo Olgu Stráníkovou z Litomyšle, vytvářející fotografie technikou lithrintu. Oba budou mít i své workshopy.

Budeš také vystavovat?

Ano, mám tu čest být též hostem festivalu, i když nyní lehce vypomáhám s organizací.

Předpokládám, že ukážeš své fotografie aktů?

Co jiného?

Tvoji poslední výstavu v Josefově v restauraci Dobrota jsem měl tu čest osobně zahajovat. Jak ses zde zjevil?

Řeknu to tak prostě, jak to bylo. Fotografoval jsem majitelku restaurace a ona mi poté vystavovat u ní v restauraci nabídla s tím, že předchozí výstava obrazů má brzy končit. Tak jsem řekl ano a do měsíce to viselo

Co to ta Dobrota vlastně je?

Dobrota Josefov je restaurace – sociální podnik zaměstnávající lidi znevýhodněné ať už z vyloučené lokality, nebo s postižením. Má výstava zde je výstavou dobročinnou a peníze za všechny prodané fotografie jdou na podporu této dobročinné organizace. Rád pomůžu tam, kde smysl pomoci vidím.

Vystavuješ často?

Několikrát do roka, doma i v zahraničí. Asi mohu říci, že je to možná až moc často. Je to především obrovské kvantum práce, ale ta radost v očích návštěvníků, nebo potom zde ta radost těch, jimž má troška pomohla k lepšímu životu, všechny starosti s organizací vynahradí.

Jaký máš názor na vystavování, když lidi na výstavy moc nechodí?

Lidé si zvykli na dívání se na umění, nebo nově na výtvary generované AI na monitorech počítačů a displejích telefonů. Źuknout lajk a posunout dál. Mnoho profilů pak sdílí umění bez uvedení autora, nebo umělecká díla upravují a vydávají za své. Umění se devaluje často na úroveň banánu přilepeného stříbrnou páskou. Člověk si pak říká, proč se vlastně namáhá? Já vám to řeknu: „Namáhá se především pro svou radost, pro svou radost z radosti dalších vyvolených, kteří se přijdou podívat. Namáhá se pro radost, že může utratit svůj čas a své prostředky pro to, co má rád.“ To je to, proč to třeba dělám já. Jo, a ještě pro radost mých modelek z výsledných fotek. Stojí to za to! Dělejte to jako já, pro radost, i kdyby byla jen vaše.

Představ svoji tvorbu pro ty, kteří tě neznají.

Moje tvorba je prostě černobílý portrét a akt s hrou světla a stínu, pohybu, emocí. Nejraději fotografuji pomocí

techniky malování světlem, kdy fotím v úplné tmě a svítím na křivky modelu a celkovou scénérii baterkou. Každý obrázek je především překvapením, jak vyjde. A překvapení mám rád.

Vstupuje ti fotografie nějak do osobního života?

Jsem šťastně rozvedený, takže ano. Fotografie mi tak vstoupila do osobního života v pozitivním i negativním smyslu slova.

Tak trochu jsem to čekal. Kdy jsi vlastně s fotografií aktů začal?

Když jsem si koupil svůj první pořádný foťák Ricoh KR10-super, začal jsem ukecávat kamarádky z kolejí během svého studia na univerzitě v Pardubicích.

Tvé obrázky jsou zvláštní, jemné, někdy nadýchané. Není to v dnešní době tak trochu anachronismus, když se očekává fotografie s příběhem, s nějakým dějem?

Jak o obrázcích uvažuješ?

Mám rád harmonii tvarů ženského těla, jedinečnost držení, postavení každé jedné ženy. Mám rád záblesk v očích, mám rád husí kůže, chvění svalstva v náročných pózách.

Mám rád pihy a drobné nedostatky. Mám prostě rád ženy a svými fotografiemi jim snad vzdávám hold každý den.

A proč jsou černobílé?

A proč ne? Černobílá mi pomáhá redukovat skutečnost na sen. Sním o krásě světa skrz ženu.

Některé pozice fotografovaných jsou docela fyzicky náročné. Kde sháníš modelky a modely, kteří focení vydrží?

Hledám, kde se dá. No, občas potkám zajímavou dívku na ulici, tak jí dám vizitku. Nebo též kontaktuji přes internet. Dnes jsou ohromné možnosti, jen se branže už příliš komercializuje a málokdo pózuje pro radost z umění, což samozřejmě chápu, ale mrzí mne to.

Vyber jednu svoji fotografii a popiš nám, kde jsi sehnal modelku/modela, jak vznikla, proč právě tato a tak.

Popiš to veliké PROČ?

Šmarjá... Tak jo.

Dva roky nazpátek jsem odevzdal v Pardubicích syny jejich maminkám a mířím domů. U silnice stála stopařka. Už se smrákalo. Jelikož jsem toho v mládí hodně naježdil

stopem, cítím povinnost odměnit se dalším. Takže jsem ji nabral, odvezl, kam potřebovala, i když to bylo dosti z trasy. Cestou jsme se bavili, vypadala zajímavě. Nabídl jsem jí focení. Řekla mi, že je v 6. měsíci těhotenství a že se ozve třeba na vyfocení břicha. Ozvala se, vyfotil jsem ji krátce před porodem a pak ještě průběžně mnohokrát ať se synem, nebo později samostatně. Moc dobře se s ní spolupracuje. Hlavně v ní vidím tu radost z účasti na tvorbě něčeho zajímavého. Moc jí děkuju.

Může se ti přihlásit na focení někdo z tvého okolí?

Bereš i běžná děvčata a kluky?

Fotím děvčata od 18 do jakéhokoliv věku. Vlastně mám nejraději děvčata, která mají těch 18 už i v násobcích, povídají zajímavé příběhy. Kluky fotím méně, jsou více stydliví. Fotím i páry různých orientací. A ano, může se mi přihlásit v podstatě kdokoliv.

Způsob tvé tvorby, předpokládám, není úplně originální. Narazil jsi na fotografa, který takto tvoří nebo tvořil už před tebou?

Malování světlem je teď v podstatě móda. V práci se využívají různé šílené efekty. Já, ač tu techniku využívám

také, se příliš nevyžívám ve světelných šílenostech na pozadí a snažím se svou tvorbu mít spíše jednoduchou. Když jsem začínal, tak mi malování světlem doporučil jako cvičení pro naučení se vnímání světla pardubický fotograf Vašek Hruša, necht' má již vždy to věčné světlo dobrým. Jako zajímavý příklad mi uváděl dánského fotografa Emila Schildta. Internet tomu tak chtěl, že jsem s panem Schildtem nyní i v kontaktu.

Jaké máš vůbec své fotografické vzory?

Jako každý mám své oblíbence, ale snažím se, ač občas inspirován, dělat věci svojí cestou. Z takových hvězd, co mne ovlivnily, inspirovaly a tak, bych asi vypíchl samozřejmě Františka Drtikola, Jeanloup Sieffa, Helmuta Newtona, Tona Stana a stovky dalších.

Tady by asi měl nastat okamžik, abych se zeptal na tvé úspěchy, výstavy a prezentace. Tento časopis si na výsledky tak úplně nehraje. Ale přeci. Máš nějaký svůj fotografický vrchol? Dosáhl jsi na už něj?

Soutěží se příliš neúčastním, ale tak párkrát jsem se nechal přesvědčit a jednou má fotografie skončila druhá v kategorii „Umění“ na Czech Press Photo. Pak jistá galerie vzala mou

tvorbu dvakrát na veletrh PhotoLA. Dvě výstavy v Římě, výstava v rámci Měsíce fotografie ve Vídni, mívám svou výstavku občas i na Prague Photo. Dále bych pak zmínil, že se díky Dariuszovi mé fotografie staly oblíbené v Polsku, za všechny výstavy bych jmenoval Dny fotografie ve Svídnici a dvě výstavy v nejstarší fotografické galerii v Polsku, galerii LTF v Lodži.

A máš nějaký další úspěch?

Chtěl bych jako mnoho jiných viset v Centre Pompidou. Jestli se tak někdy stane? Asi ne. Třeba však mé aktivity pomohou zrealizovat sny někomu jinému. Díky aktivitám s Dariuszem mohu říci, že několika autorům jsem pomohl překonat prvotní přehnanou skromnost a posunul jsem je výše. A i to je můj další vrchol.

Proč fotografie? Mohl bys hrát třeba fotbal, nebo šachy. Proč vůbec fotografuješ?

Protože neumím malovat.

Co ti fotka dává?

Vzrušení z tvorby. No a výše zmíněnou radost.

Co ti vzala?

Aktuálně plotýnku. :-) Fotím středoformátovým fotoaparátem s hledáčkem shora a koukám z podhledu. Fotografuji

v podstatě v předklonu a mám občas problém se narovnat.

Vraťme se ještě na krátko k festivalu ve Frankensteinu. Víme KDY, víme KDE, víme CO. Co ale nevíme je, zda se může někdo také k vystavování přihlásit? A případně kam? A co má pro to, aby byl vidět, udělat?

Na stránkách <https://aktfff.pl/> v polské, české a anglické verzi je přihlašovací formulář otevřené výzvy. Vyplňte formulář, pošlete portfolio, prostě se ozvěte.

Můžeme se těšit na další festivalové ročník/y?

Jaký je záměr v pokračování do budoucna?

Je v plánu každoroční festival. Reálně se uvidí, jak se podaří tento ročník, a po jeho skončení začneme plánovat další

Otázek bylo už dost. Můžeš na závěr našeho rozhovoru říct nějaké své malé i nefotografické poselství?

Přeji vám dobré světlo a ještě lepší tmu.

K tomu i dobré oko, zdravá záda a lásku k tomu, co děláte. Pak přijde ta radost

Děkuji za rozhovor po drátech a těším se na festival a další setkávání.

Text: Vladimír Skalický a Jan Mlčoch, foto: Jan Mlčoch

/ PETR BERAN / KOLÍN /

Beranovy nudle

Pokračujeme v představování dalších členů rady našeho sdružení. Tentokrát jsem „hovořil po drátech“ s Petrem Beranem z Chrudimi. Petra není moc potřeba představovat, protože svým vzrůstem patří mezi ty nepřehlédnutelné. Fotí prý tak dlouho, že si už ani nepamatuje, ale poslední dobou se dal na staré techniky, kterými své obrázky zpracovává. K tomu se ale dostaneme později.

Petře, známe se tak dlouho, že už ani nevím jak moc. Pamatuješ si, kdy jsi přišel do volného sdružení?
Přesný rok nevím, ale bylo to hned na začátku jeho založení.

A pamatuješ na své fotografické začátky?

Asi v 10 letech jsem si zakoupil první fotoaparát značky Pionýr. Jednalo se pouze o mačkání, ale postupně jsem se pokoušel vyvolávat filmy a pomocí znalostí z fotokroužku začal nejdříve kopírovat a později zvětšovat černobílé fotografie. Máma měla „radost“ z polepených oken fotografiemi při sušení. Později jsem si pořídil leštičku. Po pár letech jsem se zmohl na lepší fotoaparát a bylo mi svěřeno fotografování celé svatby s dobrým výsledkem. A to byl můj začátek.

Určitě jsi měl – a možná ještě máš – své vzory, které tě

inspirují. Kdo to je?

Když jsem začal fotit sociální dokument, patřil mezi mé vzory Jindřich Štreit a Jaroslav Kučera. Později mě zaujal a nadále mě inspiruje Josef Koudelka.

Všichni, kdo tě znají víc, tak vědí, že umíš dělat jak klasiku, tak i digi. Ale poslední dobou se prezentuješ skoro výhradně starými technikami. Jak jsi k nim došel?

Samozřejmě, že používám i digitální techniku. Digitál používám k běžnému focení. Klasiku jsem vlastně začal v mládí. Jednalo se o zábavu a dobrodružství zároveň, protože člověk nikdy nevěděl, jak to dopadne. Nyní jsem se opět vrátil ke klasice. Zdálo se mi, že digi je taková střelba snímků. Na klasice člověk zpomalí, přemýšlí o záběru a nikam nespěchá. Samozřejmě, že se jedná o krajinu apod. Sociální dokument jsem opustil již natrvalo, protože GDPR

do tohoto žánru hodně zasáhlo a již to není svobodná tvorba. Definitivní tečkou bylo odmítnutí vystavit fotografie z Neratova v místním informačním centru s tím, že nemám souhlas fotografovaných. Fotografie jsem pořídil před 20 lety.

A ještě ty techniky. Měl jsem chuť si něco zkusit a přihlásil jsem se na kurz olejotisku s Ivanem Neherou, na kterém vznikly první dva olejotisky. O mém postupu a zklamání z práce doma jsem již psal. Nebylo to jednoduché, ale vyhrál jsem.

Upřednostňuješ některou techniku před jinou?

Nejdříve jsem dělal pouze olejotisk, po čase modrotisk a Van Dyke. Modrotisk jsem prozatím odložil a olejotisk a Van Dyke jsou zatím dvě techniky, které upřednostňuji.

Kterou techniku máš vlastně nejraději?

Obě techniky mám rád a vybírám podle druhu námětu.

Jak dlouho trvá například zpracování olejotisku?

Olejotisk trvá celkem dlouho. Není to na výrobu desítek fotek za den, jelikož si liji papíry sám. Kupované se mi nelíbí. Papíry vysrážím, naleji želatinu a nechám uschnout. Po uschnutí se želatinou (někdy i dva dny) potřu dvojchromanem draselným a opět suším. Usušený papír osvím přes negativ UV lampou a důkladně vyperu. Následuje další schnutí. Aby toho nebylo málo, tak ho znovu namočí a nechám želatinu nabobtnat a začíná zrození fotografie válečkováním a tupováním. A je hotovo. Dle výsledků jde do koše nebo se oblepí a nechá uschnout. Černí schne asi 3 týdny. Tak a nyní si sečtěte, jak dlouho trvá, než můžete zveřejnit výsledek.

Velice se mi líbil tvůj článek, kde jsi popisoval strastiplnou cestu k olejotisku. Pro čtenáře bylo příjemné číst tvé neúspěchy a takové to:

„Tak jsem to zase vyhodil.“ Jak jsi na tom dnes?

Dnes jsem celkem úspěšný, dlouhá praxe je znát a neúspěchů je velice málo. Pokud jsou, tak velice rychle přijdu na to, v čem je chyba. Před několika dny jsem byl

úplně neúspěšný ve 3 portrétech. Všechny šly do koše. Měl jsem totiž hodně hustou tiskařskou čern.

A co fotokomora? Chodíš do ní ještě?

Fotokomoru mám a dělám v ní techniky i pod zvětšovákem, ale méně, protože mám zvětšovák na formát 6x9 a na Noblexe je malý.

Vraťme se ale k obrazu. Kde hledáš své obrázky?

Mám takový „bonzák zápisník“, do kterého si píši zajímavé lokality a jednotlivé náměty při cestování autem nebo v televizi při pořadu Toulky přírodou a podobně.

Jako jeden z mála máš Noblex na formát 5 x 12 cm. Jak často s ním fotíš?

S Noblexem fotím celkem často. Je to těžká „mrcha“, tak fotografování není nic jednoduchého a lehkého, a ještě ke všemu je nutné fotit ze stativu.

Proč máš vlastně rád nudloidní formát?

Nudloidní formát jsem chtěl již od začátku. Vždy jsem fotografoval na svitek a nechtěl jsem na kinofilm. Takový fotoaparát byl a je celkem drahý. Nejdříve jsem si pořídil panoramatickou Cameru Obscure a později se podařilo sehnat Noblex. Nudle mám rád, protože se mi líbí a je to zase trochu jiné. Motiv se musí ještě pečlivěji vybírat, ale pokud se povede, výsledek mi udělá radost.

Fotíš ještě na „normální“ formát negativu?

Samozřejmě, jako „správný fotograf“ mám více formátů. 6x9, 6x6, 6x7, ale používám z nich nejvíce 6x6.

Máš jiný pohled, když fotíš nudle a ostatní? Nebo klasiku a digitál?

O nudlích jsem již psal. Jsou pracnější na výběr a přípravu. Formát 6x6 je jednodušší. Digitál? To je prostě „střelba“. Delete je mocná čarodějka.

Co s fotkami po zpracování děláš?

Olejotisk musím zapaspartovat, protože se kroutí, a Van

Dyke je prostě lepší zapaspartovat. Ostatní fotografie, které prošly výběrem, vytisknu a nalepím na papír. Pokud má jít nějaká na výstavu, nechám ji vytisknout na kvalitním plotru.

Nejsi jen velmi aktivním fotografem, ale účastníš se i mnoha jiných aktivit kolem fotografie. Kde se realizuješ?

Jsem členem fotoklubu Chrudim a i několik let fotoklubu Alfa Pardubice, kde jsme poměrně aktivní a mimo akcí ve volném sdružení spolupracujeme s fotografy z Polska. Společně jezdíme na společná fotografování po blízkém i vzdáleném okolí.

Proč vlastně na setkání kamarádů fotografů jezdíš?

Mladí mají pouze mobil a to je vše. Já mám rád komunikaci s lidmi. S tím získávám mnoho známých, kamarádů a kamarádek. Je velká zábava a člověk vypadne z běžného koloběhu. Navzájem si hodnotíme své výtvořky.

Co je pro tebe na setkáních nejlepší?

Těším se na setkání s lidmi, s kterými mi je dobře.

Na začátku jsi se zmínil o Fotoklubu Chrudim. Musím se přiznat k tomu, že teprve rozhovory o stoleté historii klubu mne „rozhoupaly“ k aktivitě schraňovat a zachraňovat svědectví o naší fotografické době. Jak se díváš na „hromadění“ materiálů o fotografii, a to jakýchkoli?

V letošním roce bude fotoklubu Chrudim 120 let. Mezi naše členy patří i Ivo Šulc, ředitel Státního archivu v Zámrsku. V minulém roce nám vyjednal exkurzi v chrudimském archivu. Připravil pro nás velké množství archiválií, které se týkaly fotoklubu. Dokumenty zabraly plochu 1x3m, vše pečlivě uloženo v šanonech. Sami jsme byli překvapení velkým množstvím.

Jak jste připravovali oslavu výročí chrudimského fotoklubu?

Velké oslavy nemůžeme v Chrudimi udělat. Po nástupu nového vedení města nám zrušili smlouvu s Chrudimskou

besedou, pod kterou jsme léta patřili, a s heslem, že kultura musí být výdělečná, vše zrušili. Za vše chtěli platit a ze Spolkového domu, který byl určen pro jednotlivé chrudimské spolky, jsme se museli přemístit do místní restaurace. Připomenutím 120 let fotoklubu bude pouze výstava v soukromé výstavní síni. Po vernisáži proběhne přednáška o minulosti a současnosti fotoklubu.

Kde jste sháněli materiály z dob minulých?

Oslovil jsem bývalé členy a požádal o fotografie.

Byl jsi na to sám, nebo se zapojili i ostatní?

Většinou sám, jen několik drobností zajistili kolegové.

Jaký byl výstup a jaká byla oslava?

V čase psaní tohoto článku ještě nevím, jak to dopadne, zatím se ozvali 3 členové, ale fotografie zatím nedodali. Výstava bude v září, tak je ještě dost času. Musím doufat. Po výstavě si plánuji předání fotoklubu mladším a budu pouze řadovým členem.

Máme si z tohoto vyprávění vzít nějaké poučení?

Každý, ať si udělá úsudek podle sebe.

Otázek již bylo dost. A jako vždy v rozhovorech se tě zeptám: „Chceš něco sdělit nám ostatním?“

Ať si jdou za svým a nenechají se ovlivňovat. Být trpělivý a snažit se o co nejlepší výsledek. I v minulosti jsme byli svědky nepochopení dnes špičkových fotografů. (Tono Stano a ostatní)

Dnešní rozhovor „po drátech“ jsem vedl s Petrem Beranem, chlapem, který se naučil nejen řemeslu klasické fotografie, ale přes digitální technologii našel i cestu ke starým technikám zpracování obrazu. A přeji mu i nám hodně dobrých obrázků.

Text: Vladimír Skalický a Petr Beran, foto: Petr Beran

V jednoduchosti je krása

Příběh této horské fotografie sahá až do roku 1995.

Letadlo bangladéšských aerolinií dosedlo a já záhy stál na betonové ploše letiště v Káthmándú. Neskutečné, snové, nadpřirozené?! O tom se ale třeba rozepíšu někdy příště. K fotografii. Ještě spolu se třemi přáteli jsme vyrazili na 300 km dlouhý trek kolem masivu Annapurny. Kolem osmitisícové hory, kterou jako první ze všech čtrnácti v roce 1950 zdolali odvážní lezci z Francie.

Klíčové místo dlouhého a náročného treku se nacházelo zhruba v polovině, kdy bylo třeba zdolat více jak 5400 m n. m. vysoké sedlo, které oddělovalo dvě hluboká údolí. Dorazili jsme do skromné lodžie nacházející se o 1000 výškových metrů níž. Objednali jsme si rýžový dál-bhat a v rámci svých jazykových schopností se pustili do hovoru s dalšími poutníky, kteří měli na další den stejný plán. Přejít přes sedlo do „neznámého“ světa. Mnohé z nich jsme již znali. Za posledních deset dnů pochodu jsme se různě mýjeli a opakovaně shledávali. Byl mezi nimi i jeden hezký, sympatický pár. Přijeli z Ameriky a stejně jako já si společně plnili jeden ze svých snů. Byť jsme dosud výšku nabírali pozvolně, tak se na ženě únava a řidší vzduch začaly významně projevovat. Bylo jí zle.

Ráno moudřejší večera? Jak pro koho. Za rozbřesku nám totiž oznámili, že to riskovat nebudou a končí. Neprostoupení sedla znamenalo vždy dlouhý návrat zpět již poznaným a „vypoceným“ údolím. Bylo mi jich líto. Snad budeme mít větší štěstí. Měli.

Následný sestup 1700 výškových metrů, které jsme ze sedla Thorong-la museli do vesnice Muktinath absolvovat (na zádech 25 kg), se na nás docela podepsal. Rozhodli

jsme se tedy zůstat dvě noci a trochu se shrabat.

Ne, že by to našim zuboženým končetinám a záďům stačilo, ale museli jsme dál. Cesta se s mírným sklonem malebně vinula příkrými travnatými stráněmi. Šel jsem automaticky jako unavený kůň s klapkami na očích. Na jedné hraně, za níž by svět za mnou definitivně zmizel, jsem se naposledy ohlédl a spatřil tu krásu. Jednoduchou krásu. Ze zad jsem nechal spadnou mého nepohodlného společníka a spěšně vyndal středoformátovou Mamiyu. Všimnul jsem si totiž rychle se blížící dvojice, kterou jsem si přál mít kvůli posílení dynamiky snímku v záběru, a bál jsem se, že mi z něho díky pevnému objektivu utečou. Cvak, cvak, cvak. Alespoň třikrát. A to měl černobílý svitek pouze 15 políček a cesta ještě dlouhá. Musím spěchat, kluci jsou již v nedohlednu. Chvatně, ale s nemalým uspokojením balím kvůli váze každý den mnohokrát zatracovanou techniku a s pomocí prudkého břehu se obouvám do na zádech propocené kletru. Ještě jednou, naposledy, se otočím na himálajské panorama. Mezitím již fotografovaná dvojice došla až téměř ke mně. No to není možné. To jste Vy? Škvírkami očí z rozesmátých tváří na sebe hleděli zaprášený Čech a ti dva Amíci z druhé strany hor. Byl jsem za ně strašně šťastný. Po našem odchodu nešli zpět, ale zůstali ještě jednu noc pod sedlem. Odpočinek a aklimatizace zabraly a oba jej pak o den později zdárně přešli. Časový rozdíl jsme pak my vyrovnali dvoudenním pobytem v Muktinathu. A pak, že neexistují náhody. Nebo to tak mělo být? Náhodám a šťastným shledáním na zdraví. Jedte se tam podívat. Je tam fotograficky...

Text a foto: o 31 let starší Ctibor Košťál

46. Národní soutěž fotografie / NASFO

Celkem 1 049 fotografií zaslalo 159 autorů do letošní 46. Národní soutěže fotografie / NASFO. Porota ve složení Jindřich Štreit, Dana Kyndrová, Svatopluk Klesnil, Věra Matějů, David Kumermann, Daniel Schulz a předseda poroty Vladimír Janek udělila letos v Olomouci 24 cen.

Dalších sedm ocenění si fotografové odnesli od partnerů spolupořádajících organizací soutěže. Zástupce Centra uměleckých aktivit Hradec Králové nejvíce zaujala série fotografií *Error in Structure*, kterou do kategorie *Experiment* přihlásil Lukáš Trgiňa.

První cenu v kategorii autorů do 15 let vyhrála třináctiletá Klára Nadymáčková za sérii *Procházka*.

V kategorii autorů do 25 let porotu jednoznačně přesvědčil snímek od Lukáše Sachera *Na dosah hvězdy*. „Mám radost, když se v soutěži objeví nový autor a jeho snímky významně obohatí soutěž. Letos se to povedlo Lukášovi Sacherovi, který do Olomouce zaslal své snímky poprvé a hned si porotu získal svou fotografií *Na dosah hvězdy*, takže mu bez dlouhých diskuzí připadla první místo v kategorii autorů do 25 let. Jeho série *Ticho před výstřelem* navíc porotci ocenili čestným uznáním. Aby autor získal v jedné kategorii ocenění za sérii fotografií i samostatnou fotografii je

ojedinělé,“ uvedla za organizátory Denisa Šinkovská Mikolášková.

Kategorii autorů bez rozdílu věku s tématy *Člověk*, *Zátíží* nebo *Krajina* vyhrála série kontemplativních snímků od Jaroslavy Novotné *Vodní shiatsu*. Porota ocenila, že fotografie na diváka působí vnitřním klidem až tichem, podtrženým nenásilnou barevnou formou.

Už podruhé vyhrála Monika Půlpánová v kategorii *Experiment*. Před dvěma roky zaujala průsvitnými oboustrannými fotografiemi, které zachycovaly letící ptáky, telegrafní dráty, bezlisté stromy a další přírodní motivy navozující lehkou melancholii. Letos si autorka pohrála s prostředím barevných panelových sídlišť vytvořením vrstvené koláže s názvem *Bydliště 1 a 2*. Ve stejné kategorii navíc bodovala se sérií snímků *Satelit*, kde se zamýšlela nad sterilními vzorci, podle nichž jsou postavené obytné čtvrti na okrajích měst nebo za městem. Za šest mozaik s tímto

/ JAROSLAVA NOVOTNÁ / VODNÍ SHIATSU /

/ PETR PALARČÍK / PONORKA V PONORCE /

tématem získala čestné uznání.

Mezi 43 Ucelenými kolekcemi poroty nejvíce zaujal Petr Palarčík se sérií fotografií s názvem Ponorka v Ponorce, která vznikala v průběhu sedmi let. Předseda poroty Vladimír Janek ji označil za syrový, přímočarý a prožitý soubor, kdy každá fotografie je zde minipříběhem člověka. Nejzajímavější kolektivní práce se letos povedla Fotoskupině Grace Pardubice v souboru Vidění sebe, v němž má podle jejích členů jít o jakousi alternativu selfie. Ukazuje, jak chce být autor okolím vnímán, ačkoli nutně nemusí být jeho portrét součástí snímku. „Hravý, spontánní, neunavený, někde s mírou nadsázky a humoru vytvořený soubor. Fotoskupina Grace aplikuje částečně konceptuální formu, ve které je každá fotografie vloženým kamínkem do mozaiky společného tématu. Přesto má každý snímek svébytnou obrazovou kvalitu,“ popsal předseda poroty Vladimír Janek.

Kvalitních a pozoruhodných snímků, které by porota ráda vybrala na výstavu, je každý rok více, než mohou pojmout výstavní prostory Vlastivědného muzea v Olomouci. Proto organizátoři letos přišli s novinkou – přes stovku vybraných snímků prezentují v digitální smyčce na obrazovce v muzeu.

Program v pátek 22. a v sobotu 23. května přinesl šest zahájení výstav, při nichž se například představil porotce Svatopluk Klesnil, loňští vítězové NASFO Lenka Zavadilová

s cyklem opuštěného nádraží Lubawka a Roman Löwinger reprezentující svými s nadhledem focenými snímky tvorbu internetové skupiny 52, dále si mohli návštěvníci ve Studiu G21 prohlédnout výběr toho nejlepšího ze sesterské soutěže amatérské fotografie na Slovensku na výstavě AMFO či si v Uměleckém centru Univerzity Palackého připomenout soutěž mezi léty 1970 a 2020 na informativní výstavě 50 let Národní soutěže a výstavy amatérské fotografie.

Velký zájem byl o sobotní zhodnocení portfolií. Dvojice fotografů a pedagogů Vladimír Janek a Juraj Sosna dávali autorům cennou zpětnou vazbu k jejich přineseným fotografickým souborům. Na to navázala přednáška lektora Liberecké školy fotografické Šimona Pikouse, který posluchače vyzýval, aby si nenechali současnou technikou vzít svobodu udělat chybu. „Nakonec – kdo určil, co je chyba a jakým právem nás někdo opravuje ke správnosti?“ ptal se na přednášce lehce provokativně Šimon Pikous. Dvoudenní program zakončil workshop v ateliérech Domu dětí a mládeže v Olomouci na téma Od digitálu k analogu a zpět a fotograf Daniel Schulz vzal už podruhé fotografie na procházku Olomoucí a ukázal netypická, ale přesto fotogenická zákoutí historického města.

Tisková zpráva pro Centrum uměleckých aktivit

46. Národní soutěže fotografie 2026

Zápis z jednání poroty

Olomouc 25. 3. 2026

Porota pracovala ve složení:

Předseda: Ing. Vladimír Janek

Členové:

MgA. Svatopluk Klesnil

Mgr. et MgA. David Kummermann

PhDr. Dana Kyndrová

PhDr. Věra Matějů

Daniel Schulz

prof. Mgr. Jindřich Štreit Dr.h.c.

Tajemníci poroty: Denisa Šinkovská Mikolášková,
Milan Sedláček

Porota hodnotila:

Celkem 1 049 zaslaných snímků od 159 fotografů.

	fotografií	autorů
celkem	1049	159
J15	18	8
J25	81	29
A1	496	75
A2	49	14
A3	269	43
A4	48	13
K	88	7

Porota uděluje ceny v tomto pořadí:

Kategorie J15 autoři do 15 let – volné téma

1. cena – Klára Nadymáčková – Procházka 1, 4, 5

2. cena – Nina Hložková – Jiná Praha 1, 2

3. cena – Sofie Lesková – Podzimní víla

Čestné uznání – Hana Pitašová – Podzimní stínohra 1–4

Čestné uznání – Lucie Karásková – Tanec v květinových snech

Kategorie J25 autoři do 25 let – téma „Člověk“

1. cena – Lukáš Sacher – Na dosah hvězdy

2. cena – Nela Kubánková – Výlov rybníka

3. cena – Anna Matyášová – A najednou se kouzlo Vánoc definitivně vytratilo 1–5

Čestné uznání – Lukáš Sacher – Ticho před výstřelem 1–5

Kategorie A1 autoři bez rozdílu věku, téma „Člověk“, „Krajina“, „Zátiší“

1. cena – Jaroslava Novotná – Vodní shiatsu

2. cena – Lenka Krejčová – Velkopáteční pouť

3. cena – Josef Bosák – Dobytčí trh v Hisoru

Čestné uznání – Eva Stanovská – Odloženo

Čestné uznání – Vojtěch Zikmund – Křížová cesta

Kategorie A2 autoři bez rozdílu věku, téma „Experiment“

1. cena – Monika Půlpánová – Bydliště

Čestné uznání – Marcela Zuchová – Prostor pro nekuřáky, Zákaz koupání

Čestné uznání – Monika Půlpánová – Mapa satelitu 1–6

Kategorie A3 autoři bez rozdílu věku, téma „Ucelená kolekce“

1. cena – Petr Palarčík – Ponorka v Ponorce 1–8

2. cena – Lenka Krejčová – My všichni školou povinní 1–8

3. cena – Pavel Klásek – Přerov D1 1–8

Čestné uznání – Zdeněk Dvořák – Cirkus Humberto

Kategorie A4 autoři bez rozdílu věku, téma „Krásy a strasti regionu Olomouc“

Cena města Olomouce – Petr Palarčík – Sečení lúky ve Velkém Těncu 1

Kategorie K kolektivy, společné téma

1. cena – Fotoskupina GRACE PARDUBICE – Vidění sebe

Čestné uznání – Fotoklub DK Kroměříž – Člověk a město – město a člověk

Další ocenění:

Cena Olomouckého kraje – Marcela Zuchová – Zimní krajina povánoční

Cena Svazu českých fotografů – Michal Vališka – Knižní klub 1–3

Cena Foma BOHEMIA spol. s r. o. – Honza Strouhal – Přechod pro chodce

Cena Centra uměleckých aktivit Hradec Králové – Lukáš Trgiňa – Error in Structure

Cena Vlastivědného muzea v Olomouci – Jana Stross – Mladí, klidní, sáloví 1

Cena Liberecké školy foto-grafické – Lukáš Trgiňa – Dotyk světla 1–8

Cena Domu dětí a mládeže Olomouc – Štěpánka Nová – Nothing will hurt anymore

Celkem 31 cen.

Denisa Šinkovská Mikolášková

/ LUBOMÍR STIBUREK / STAROMĚSTSKÉ NÁMĚSTÍ 1. 2. 2026 /

Praha fotografická třicetiletá

„Má touha mne vodí po Praze, jež se mi zdá býti zázračná.”

Jaroslav Seifert

Fotografie, které byly poslány do letošního jubilejního ročníku soutěže, jako by byly esencí všech předchozích. Obrazově shrnují to nejdůležitější. V kategorii Krása Prahy a její proměny autoři jednoznačně připomínají, co zaznívá v úvodním Seifertově citátu. Praha je zázračné město, odolávající i nepřiměřeným zásahům do jeho architektury i infrastruktury. Stále máme co obdivovat nejen v historické, ale i novodobé podobě. Největší počet fotografií zaslaných do této kategorie potvrzuje lákavost námětu. Jakkoli zde stále vystupuje několik originálních tvůrců, kteří neustále propracovávají svůj styl, tato kategorie přitahuje nejvíce nováčků, protože se zdá, že malebná zákoutí, uchvacující pohledy a dominující stavby se prakticky nedají pokazit. Každý nový fotograf přináší radost pořadatelům, neboť naplňuje smysl soutěže, jímž je otevřenost.

Kategorie věnovaná lidem v Praze potvrzuje další myšlenku soutěže, která byla několikrát připomenuta. Město tvoří lidé, kteří v něm žijí. Obyvatelé stejně jako návštěvníci dotvářejí atmosféru metropole ve všech různých souvislostech. Kulturní, sociální a psychologické aspekty života jsou těžce zachytitelné, ale zúčastněným

fotografům se daří ukázat „divadlo života“ v celé jeho šíři. Neukazují jen rušný každodenní pouliční život, ale pokoušejí se i o aranžmá historických a kulturních souvislostí.

Je smutné, že problémy Prahy ve stejnojmenné kategorii jsou během let takřka stejné. Přetrvávají objekty poničené graffiti, počmárané kulisy okolního světa, nepořádek v ulicích, odpadky a nesnáze s nimi. Střídají se chátrající budovy a předimenzované stavby, nevhodná zástavba a fenomén bezdomovectví prolínající se s kategorií Lidé. Zejména pomocí graffiti vylepšené (nebo pokažené) ulice jsou často velmi fotogenické, což nečiní tento problém lehčeji vymýtitelným. Fotograficky však mnoha tvůrcům letos učaroval.

Skutečný obraz toho, co se v Praze v minulém roce odehrálo, podává kategorie Kronika hlavního města. Nejde jen o politické události, manifestace a mítinky, v centru pozornosti jsou umělecké akce, festivaly, výstavy a veřejná představení. Nechybí sportovní ani občanské akce – zejména masopust, folklorní dny, oslavy a vizualizace

/ EVA STANOVSKÁ / STOJÍME ZA SVÝM PREZIDENTEM /

významných výročí, tematická setkání občanů. Příležitost fotograficky zachytit proměny města poskytují zejména velké stavební přeměny centra Prahy i rekonstrukce jejich nádraží. Své kronikáře má také dostavba obytné části Smíchova. Tak jako v uplynulých letech jsou fotografové u všeho důležitého. Třicetiletá kronika města obsahuje již stovky fotografií jako paměť toho, co se rychle zapomíná.

V historii soutěže se obměnila řada témat ve speciálních kategoriích. Více či méně úspěšných, ale vždy zajímavě doplňujících kategorie základní. V letošním ročníku to byla kategorie Humor v ulicích Prahy, věnovaná vzpomínce na velkého fotografa, který zachycoval právě úsměvné

momenty pouličního života a stal se v tom mistrem a vzorem. I jeho následovníci nám nabídli široké pojetí humoru, vtipu a úsměvu ve fotografii.

Katalog, který z výsledků letošní soutěže vychází, představuje jen zlomek vystavených snímků, avšak přesto ukazuje různorodé přístupy k fotografování města – fotografie uchvacující svou promyšleností, barevné i černobíle stylizované, stejně jako emotivní záběry závažných událostí i náhodných setkání plných lidskosti a empatie.

Věra Matějů

30. jubilejní ročník

Galerie Ambit, Jungmannovo nám. 18, Praha 1
Výstava otevřena od 6. 5. do 24. 5. 2026, denně 8-18 hod.

Pod záštitou primátora hlavního města Prahy Bohuslava Svobody.

Výstava Praha fotografická každým rokem soustřeďuje

snímky hlavního města, které vznikly v uplynulém roce. Představuje vítězné a vybrané fotografie každoroční soutěže. Obraz, který skládají, je nejen odrazem krásy měnící se metropole, jejích proměn a aktuálních problémů, ale i proměn tvůrčích aktivit a směřování jednotlivých fotografů. Do 30. ročníku soutěže bylo přihlášeno 1164

fotografií od 101 autorů. Jsou většinou složeny do cyklů, které ukazují vážnější zájem o jednotlivá témata.

Zaslané fotografie hodnotila v roce 2026 porota v čele s Danielou Mrázkovou, publicistkou, kurátorkou, zakladatelkou soutěže Czech Press Photo a autorkou řady knih o fotografii a fotografech, ve složení: Dana Bleyová – fotografa, od prvního ročníku designérka soutěže, Karol Klváček – fotograf, tajemník Svazu slovenských fotografů, předseda organizačního výboru mezinárodního Fotosalonu Strom, Jaroslav Kučera – fotograf, Dana Kyndrová – fotografa a kurátorka, Milan Sedláček – člen výboru Svazu českých fotografů, organizátor Národní soutěže a výstavy fotografie, Petr Šálek – fotograf, vydavatel internetového časopisu Artmagazin.eu, Andrej Reiser – fotograf, zakladatel agentury Bilderberg, Dana Vitásková – fotografa, nakladatelství Fotomida.

Fotografie jsou porotě předkládány a vystavovány v originální autorské podobě (zvětšeniny minimálně 30x40cm). Doplněkem „papírové“ výstavy je projekce dalších vybraných fotografií. Soutěží se tradičně ve čtyřech stálých kategoriích – Krása Prahy a její proměny, Lidé v Praze, Problémy Prahy a Kronika hlavního města. Proměnlivé kategorie ve 30. ročníku je Humor v ulicích Prahy, vzpomínka na Františka Dostála.

V kategoriích Krása Prahy a její proměny, Lidé v Praze a Kronika hlavního města vybrala porota 1., 2. a 3. cenu, v dalších kategoriích první cenu. Celkově bylo uděleno 12 čestných uznání. Hlavní cenou napříč kategoriemi je Cena primátora hlavního města Prahy, kterou letos získal Josef Parma za snímek Red Arrows a vlaštovky. Dále byla udělena Cena Foma Bohemia za nejlepší černobílou fotografii série Jana Kočičáka Kočí Pohřeb kardinála Dominika Duky. Cenu Svazu českých fotografů obdržela Kateřina Göttlichová za sérii Dokolečka dokola kolem Kotvy, Cenu Svazu slovenských fotografů Roman Löwinger za fotografie Vážně nevázně. Starostka Městské části Praha 1, Terezie Radoměřská, ocenila jako každoročně fotografii vybranou návštěvníky výstavy – je to snímek

sochy Kryštofa Hoška na galerijní lodi Avoid z plakátu loňské výstavy.

Součástí výstavy jsou i fotografie pořízené účastníky workshopu Střešovice dnes, uspořádaného roku 2020 pod vedením Vladimíra Czumala.

Kritériem výběru všech cen i vystavených snímků je originalita záběrů a individuální tvůrčí přístup k fotografickému ztvárnění tématu. Letošní výstava, představující téměř 300 vítězných a porotou vybraných snímků v digitální i papírové podobě od 78 fotografů, je dalším příspěvkem k vizuální kronice města. Je výzvou pro další fotografe, jimž se hlavní město stane základním tématem v nejrůznějších projektech. Pro diváky se stává příležitostí k zamyšlení nad historií i současností městského prostředí, smyslem života ve městě, aktivitou jeho obyvatel a výsledky jejich snah o drobné i velké změny. Fotografie nejsou nahodilou sbírkou záběrů, ale se znalostí souvislostí analyzují situaci. Prozrazují delší zájem o vybraná témata, soustavnost fotografování a schopnost vidět to podstatné. Nechybí humor jako nezbytná součást zdravého pohledu na svět. Postupně vzniká rozsáhlý soubor fotografií dokumentujících změny historické podoby, vývoj a rozvoj hlavního města. Kronika města je otevřená, každý se může zapojit.

Soutěž i výstavu Praha fotografická pořádá Společnost Praha fotografická, z. s. za finančního přispění Ministerstva kultury ČR, hlavního města Prahy a Městské části Praha 1 s podporou organizací Svaz českých fotografů, z. s. a Národní institut kultury. Poděkování za ceny do soutěže patří firmám Centrum Fotoškoda, Foma Bohemia, Liberecká škola foto-grafická, Nikon, Sanco, Ultralab&syn a Svazu slovenských fotografů. Monitor zapůjčila firma Eizo.

Kurátorka výstavy: Věra Matějů

Design: Dana Bleyová

Překlad: Lenka Čvančarová

Realizace: Karolina Huňády a Lukáš Kalivoda

VÝSLEDKY 30. JUBILEJNÍHO ROČNÍKU PRAHA FOTOGRAFICKÁ 2026

Cena primátora hlavního města Prahy Bohuslava Svobody
Josef Parma: Red Arrows a vlaštovky

Cena starostky Městské části Praha 1 Terezie Radoměřské
Milan Trykar: Anděl na Výtoni

Cena Svazu českých fotografů
Kateřina Göttlichová: Dokolečka dokola kolem Kotvy – série

Cena Svazu slovenských fotografů
Roman Löwinger: Vážně nevázně – áčko a jednička

Cena FOMA Bohemia
Jan Kočičák Kočí: Pohřeb kardinála Dominika Duky – série

Krása Prahy a její proměny – Nikon

1. cena
Jiří Černý: Pražské pasáže – série
2. cena
Pavol Kmeťo: Co s ním bude – série
3. cena
Ivan Mikšík: Střelecký ostrov – podzim a zima

Čestná uznání

Radana Kuchařová: Most, řeka a člověk – série

Tibor Moško: Hierarchie – Kostel Panny Marie na Slupi

Lidé v Praze – Centrum FotoŠkoda

1. cena

Richard Horák: Praha není jednobarevná

2. cena

Josef Parma: Protesty – série

3. cena

Radek Cihla: Na Karlově mostě – série

Čestná uznání

Josef Parma: Lidé na ulici

Josef Parma: Pelmel

Roman Vondrouš: Pražské primátorky – série

Problémy Prahy – Ultralab

1. cena

Milada Doležalová: Smutek nádraží Vyšehrad

Čestná uznání

Jaroslav Kubík: Oblíbené místo

Roman Vondrouš: Václavák pod prasklým řadem – série

Kronika hlavního města – Liberecká škola foto-grafická

1. cena

Lubomír Stiburek: Staroměstské náměstí 1. 2. 2026

2. cena

Jiří Černý: Jeřáby táhnou – série

3. cena

Richard Horák: Stavba nových svatovítských varhan – série

Čestná uznání

Pavol Kmeťo: Dvorecký most

Josef Parma: Prague pride – série

Eva Stanovská: Stojíme za svým prezidentem – série

Humor v ulicích Prahy – Sanco

1. cena

Ivan Mikšík: Delikvent

Čestná uznání

Jiří Durdík: Saudek, jak ho neznáte

Honza Strouhal: Pod hladinou

/ MICHAELA VESELÁ / NEKONEČNÁ KŘEHKOST CHAOSU / PREMIÉRA 2025 /

37. ročník fotografické soutěže PREMIÉRA 2026

**Uzávěrka přihlášek a příjmu fotografií
(osobně i poštou/kurýrem): 30. září 2026.**

PREMIÉRA propojuje tvůrčí fotografie napříč žánry. Nabízí autorům odbornou zpětnou vazbu, vzájemnou inspiraci a příležitost k veřejné prezentaci. Letos klademe důraz na „4 K“: koncepčnost, komplexnost, kultivovanost a kompetentnost. Hledáme vizuálně přesvědčivá díla s jasným autorským záměrem, v nichž estetická forma neubírá na síle obsahu.

Zúčastnit se můžete v těchto kategoriích:

Jednotlivci:

A: Volná tvorba

B: Kdo jsem? – Autoportrét jako forma sebevyjádření

C: Dlouhodobý projekt

Kolektivy:

D: Volná tvorba

„4 K“:

Jak už název napovídá, hledáme snímky, které budou mít v této soutěži svoji premiéru. Proto se (s výjimkou kategorie C) přijímají pouze fotografie, které dosud nebyly prezentovány na žádné výstavě a neúčastnily se jiných soutěží.

Podrobnosti, propozice a přihlašovací formulář najdete na www.cuahk.cz/obory/fotografie/premiera/

Centrum uměleckých aktivit, příspěvková organizace, a Volné sdružení východočeských fotografů, zapsaný spolek, za finanční podpory Ministerstva kultury ČR, Královéhradeckého kraje a Statutárního města Hradce Králové a spolupráce s FOMA Bohemia spol. s r. o. a FOMEI s. r. o. vyhlašují

PREMIÉRA 2026

37. ročník fotografické soutěže

PREMIÉRA propojuje fotografy s tvůrčími ambicemi napříč žánry. Nabízí autorům odbornou zpětnou vazbu, vzájemnou inspiraci a příležitost k veřejné prezentaci. Každoročně tak motivuje ke kvalitní a promyšlené tvorbě. Jak už název napovídá, hledáme snímky, které budou mít v této soutěži svoji premiéru. Proto se přijímají pouze fotografie, které dosud nebyly prezentovány na žádné výstavě a neúčastnily se jiných soutěží.¹

1. ZÁKLADNÍ PODMÍNKY ÚČASTI

Kdo se může účastnit: amatérští i profesionální fotografové starší 15 let.

Forma: fotografie na papíře zhotovené libovolnou tiskovou nebo fotografickou technikou, neadjustované a bez paspart.

Uzávěrka soutěže: 30. září 2026.

Adresa pro příjem fotografií: Centrum uměleckých aktivit | PREMIÉRA 2026 | Tomkova 139, 500 03 Hradec Králové. Účastníci mladší 18 let přiloží písemný souhlas zákonného zástupce. Fotografie dobře zabalte; pořadatel neručí za poškození při přepravě.

2. SOUTĚŽNÍ KATEGORIE

Jednotlivci mohou soutěžit ve všech kategoriích (ne však se stejnými fotografiemi).

A: Volná tvorba (jednotlivci)

Tato kategorie je určená pro samostatné snímky, nebo ucelené soubory bez tematického omezení.

Limit: max. 5 samostatných fotografií (diptych, triptych se považuje za samostatnou fotografii), a max. 2 ucelené soubory (4–6 snímků).

Rozměry:

Samostatné fotografie:

obdélník: kratší strana min. 30 cm, delší strana max. 60 cm,

čtverec: min. 30 cm, max. 40 cm,

panorama: kratší strana min. 20 cm, delší strana max. 60 cm.

Soubory:

obdélník: kratší strana min. 20 cm, delší strana max. 45 cm.

čtverec: min. 20, max. 30 cm

panorama: kratší strana min. 15 cm, delší strana max. 45 cm

Menší rozměr je povolen pouze v případě, že se jedná o analogové kontaktní fotografie. Výjimky týkající se rozměrů konzultujte s pořadatelem soutěže.

B: Kdo jsem? Autoportrét jako forma sebevyjádření (jednotlivci)

Tato kategorie otevírá prostor pro širokou interpretaci – od klasického portréту až po volný experiment. Autoportrét totiž může, ale také nemusí zachycovat vaši podobu; jde především o projev vaší osobnosti a vnitřního světa. Smyslem tohoto přístupu a pojetí není povrchní „selfie“, nýbrž sebereflexe, nápad a odvaha ukázat své skryté já. Kým jste, když se nikdo nedívá?

Limit: max. 5 samostatných fotografií (diptych nebo triptych se považuje za samostatnou fotografii), a max. 2 ucelené soubory (4–6 snímků).

Rozměry:

Samostatné fotografie:

obdélník: kratší strana min. 30 cm, delší strana max. 60 cm,

čtverec: min. 30 cm, max. 40 cm,

panorama: kratší strana min. 20, delší strana max. 60 cm.

Soubory:

obdélník: kratší strana min. 20 cm, delší strana max. 45 cm,

čtverec: min. 20, max. 30 cm,

panorama: kratší strana min. 15 cm, delší strana max. 45 cm.

Menší rozměr je povolen pouze v případě, že se jedná o analogové kontaktní fotografie. Výjimky týkající se rozměrů konzultujte s pořadatelem soutěže.

Explicace: Můžete připojit stručný komentář či autorskou explikaci (vysvětlení vašeho záměru).

C: Dlouhodobý fotografický projekt (jednotlivci)

Soubor fotografií spojených společným tématem nebo myšlenkou, které vznikaly během delšího času. Projekt umožňuje zachytit vývoj, hlubší vhled a proniknout pod povrch.

Limit: soubor 8–20 fotografií na zvolené téma. Do soutěže můžete přihlásit jak dokončený celek, tak rozpracovaný projekt.

Rozměry:

obdélník: kratší strana min. 20 cm, delší strana max. 30 cm,

čtverec: min. 20 cm, max. 30 cm,

panorama: kratší strana min. 10 cm, delší strana max. 30 cm.

Pokud má autor záměr umístit fotografie na jeden list, mohou být jeho rozměry max. 100 × 70 cm.

Menší rozměr je povolen pouze v případě, že se jedná o analogové kontaktní fotografie. Výjimky týkající se rozměrů konzultujte s pořadatelem soutěže.

Explicace: nezbytnou podmínkou je přiložení textové explikace, která porotě přiblíží váš záměr, pozadí vzniku projektu a dobu jeho trvání.

Poznámka: do projektu je možné zahrnout i jednotlivé fotografie, které už byly v minulosti vystavené; projekt jako celek se však dosud neúčastnil jiné soutěže.

D: Volná tvorba (kolektivy)

Kategorie určená pro soubory, které jsou výsledkem společného zpracování zvoleného tématu skupiny autorů (min. 3 autoři).

Limit: soubor 9–15 fotografií na společně zvolené téma.

Rozměry:

obdélník: kratší strana: min. 20 cm, delší strana: max. 45 cm,

čtverec: min. 30 cm, max. 40 cm,

panorama: kratší strana min. 20 cm, delší strana max. 45 cm.

Menší rozměr je povolen pouze v případě, že se jedná o analogové kontaktní fotografie.

Výjimky týkající se rozměrů konzultujte s pořadatelem soutěže.

Explicace: můžete přiložit textovou explikaci, která porotě přiblíží váš záměr.

Doporučení:

Uceleným souborem rozumíme kolekci, která je sjednocená obsahově i formálně (příběh, vizuální styl).

Nemělo by jít o varianty téhož záběru.

Doporučujeme nepřidávat k fotografiím vizuálně rušivé rámečky vytvořené ve foto editoru.

3. OZNAČENÍ FOTOGRAFIÍ NA PAPIŘE**Fotografie na papíře:**

Každý snímek čitelně označte na rubové straně:

Vlevo dole:

jménem a příjmením autora, u kolektivů názvem kolektivu,

názvem snímku/souboru (u souboru i pořadovým číslem), pokud práce nemá název, uveďte:

„bez názvu“,

kontaktní adresou/tel. číslem.

Vlevo nahoře:

písmenem kategorie (A, B, C, D).

4. ELEKTRONICKÁ PODOBA SOUTĚŽNÍCH FOTOGRAFIÍ (POVINNÉ):

Každou přihlášenou fotografii je třeba zaslat také v **elektronické podobě**.

Zaslání fotografií: <https://www.uschovna.cz> na adresu foto@cuahk.cz.

Do pole Zpráva: Premiéra 2026 a jméno autora/kolektivu.

Název souboru: písmeno kategorie_Příjmení Jméno_Název_číslo.jpg (bez diakritiky).

Příklad označení: A_Zaverka Jan_Dialog.jpg, C_Parr Martin_Bad Weather_01.jpg.

Parametry: optimálně 30 cm (3 543 px) delší strana; rozlišení min. 300 dpi; formát jpg nebo tif.

Odkaz ke stažení: odkaz ke stažení zasilky zkopírujte a vložte do příslušné kolonky v elektronické přihlášce.

5. POPLATEK A ZPŮSOB PLATBY

Administrativní poplatek:

100 Kč (základní),

260 Kč (pokud si přejete vrátit fotografie poštou).

Platba poplatku:

číslo účtu: 1031511/0100, variabilní symbol: 170. Do pole Zpráva pro příjemce uveďte:

Premiéra 2026 a jméno autora/kolektivu.

6. VYHODNOCENÍ A OCENĚNÍ

Vyhodnocení: hodnocení snímků provede odborná porota jmenovaná pořadatelem. Hodnotícím kritériem je výtvarná, myšlenková a technická kvalita snímků.

Ocenění: budou uděleny ceny Volného sdružení východočeských fotografů, Centra uměleckých aktivit, FOMA Bohemia a FOMEI. Vítězové budou informováni e-mailem.

Pravomoci poroty: porota si vyhrazuje právo některou z cen neudělit, eventuálně ceny spojit. Může také snímky přeradit do vhodnější kategorie, ocenit jen část souboru, případně hodnotit snímky ze souboru samostatně. Má také právo udělit libovolný počet čestných uznání.

Prezentace: z oceněných fotografií a případně dalších vybraných snímků bude sestavena výstavní kolekce.

Vítězné fotografie budou zveřejněny v katalogu a na webových stránkách pořadatele.

Vyhlášení vítězů, rozborový seminář a vernisáž výstavy: slavnostní vyhlášení vítězů, rozborový seminář a vernisáž výstavy proběhne v listopadu 2026 (o konkrétním termínu budete informováni e-mailem).

7. ČASOVÝ HARMONOGRAM SOUTĚŽE

Duben 2026: vyhlášení soutěže.

Září 2026: uzávěrka příjmu fotografií.

Listopad 2026: vyhlášení vítězů, rozborový seminář se členy poroty, vernisáž výstavy.

Duben 2027: vrácení fotografií autorům (v případě reprízy výstavy později).

Pořadatel si vyhrazuje možnost z provozních důvodů tyto termíny změnit.

8. PRÁVNÍ USTANOVENÍ A OCHRANA ÚDAJŮ:

Soutěžící svým přihlášením do soutěže prohlašuje, že bere na vědomí a souhlasí, že:

- jeho soutěžní dílo má vypořádána všechna práva a nezasahuje do práv třetích osob,
- uděluje pořadatelům bezplatný souhlas k užití soutěžních děl ve smyslu autorského zákona, (rozmnožování, zařazení do databáze, vystavování a šíření v rámci osvětové činnosti pořadatele),
- souhlasí s pořízením a použitím své podobizny (fotodokumentace/video z průběhu doprovodných akcí) pro propagační účely a že toto užití nepovažuje za zásah ochrany osobnosti,
- obeslání soutěže je výrazem souhlasu s jejími podmínkami.

Ochrana údajů (GDPR): osobní údaje zpracováváme dle Nařízení (EU) 2016/679 a zákona č. 110/2019 Sb. o ochraně osobních údajů, v platném znění.

INFORMACE A KONTAKT:

Centrum uměleckých aktivit | Zuzana Capoušková | Tomkova 139/22, Hradec Králové

tel.: 775 011 857 | e-mail: foto@cuahk.cz

Web a online přihláška: www.cuahk.cz

Světlo nekóduji, nechávám ho kreslit: O kráse analogu

Vlastně se modernímu světu nebo pokroku nijak nevyhýbám. Naopak, i já běžně používám nejmodernější technologie. Můj telefon je pro mě fascinující nástroj – v podstatě je to v jednom těle schovaný expozimetr, diktafon, televize a nakonec i ten telefon, který navíc slouží jako pohotový obrazový zápisník i technicky precizní fotografický přístroj, který mám neustále po ruce.

Přesto se do krajiny vracím s principy jiných časů. Skrže staré, ověřené a dlouhodobé technologie v ní s pokorou hledám odkaz starých mistrů. Když ustavuji svou dřevěnou kameru, je mi vlastně úplně jedno, jak zběsile a kdo kolem mě cvaká – pokud je to uspokojuje, je to v naprostém pořádku. Pro mě je ale tohle počínání především osvobozením od tempa, kterému občas nechci rozumět, a vzácnou možností se znovu plně soustředit na samotný akt tvorby. Ten pravý moment vzrušení totiž nastává pod černou látkou, když světlo kreslí na matnici obraz. Světlo se tam rozprostře a svět je najednou úplně jiný – tlumený, tichý, obrácený stranově i vzhůru nohama přesně podle poctivých zákonů optiky, a ne podle toho, jak se zrovna převrací politická vůle. Fyzika je na rozdíl od politiky čitelná a neměnná, když takto vidím svět, přestávám vnímat konkrétní předměty. Začínám vidět jen čistou hru linií, ploch a světla; je to moje soukromá meditace.

Zatímco někdo jiný najde radost v zachycení stovek stejných okamžiků, já se domů vracím s pocitem klidu a dvěma exponovanými deskami. Celý den v terénu, kilometry

v nohách, desítky minut trpělivého zaostřování a nastavování kamery, kdy se s konečky prstů setkává chlad kovových částí zaostřovacího mechanismu a hřejivost ušlechtilých dřev v kombinaci s měkkou poddajností měchu, vyústí jen v pár vzácných listů filmu. U velkého formátu se totiž musíte rozhodnout dopředu.

Skutečné dobrodružství pak pokračuje až při pobytu v temnici, jak tento stav izolace kdysi trefně pojmenoval Přemysl Koblic. Začíná to v té „zhmotnělé“ tmě, ve které se svět smrkne jen na dosah vašich rukou a cit v prstech, kde v naprostém černočerném prázdnu, ve kterém i vlastní nos hledáte jen po paměti, vyvolávám negativy bez jakéhokoliv světla, jen v tichu a absolutním soustředění. Teprve později, u pozitivů, se temnice zalije tím známým červeným svitem a v jednotlivých lázních pak sleduji, jak se na papíře pomalu rodí obraz. Je to fyzický, hmatatelný proces, kdy cítíte vůni chemie i strukturu papíru a víte, že každá vteřina práce se propisuje do výsledku. Velký formát pro mě zkrátka není zastaralý, je to jiný jazyk, který vrací fotografování jeho váhu. Světlo je totiž analogové, sklo je analogové, citlivá emulze také – a nakonec i člověk sám je bytost analogová. Občas v Centru uměleckých aktivit uspořádám dílnu. „Opráším velkoformátové kamery, aby si účastníci osahali techniku z dob, kdy jejich prababičky byly teenagerky.“ Jsem potěšen, vidím-li své kolegy za matnicemi svých větších či menších „bedýnek“.

Text a foto: *Ivan Nehera*

Orlice

Rok 2025 utekl jako voda, a tak si dovolím zhodnotit, za čím jsem ten rok jezdil a fotil. Tedy, budu se věnovat jen jednomu projektu.

Jak tak jezdím po republice, vždy se podivuji, jak do veřejného prostoru vstupují různé cizorodé prvky. Jsou to různé reklamní tabule, billboardy různých velikostí a hlavně orlice. Určitě je každý, kdo jezdí po našich silnicích, zná. Nápojářská společnost Mattoni je před mnoha roky začala stavět na různých místech poblíž hlavních silničních tras. Jejich původní podoba odpovídala orlicí z jejich propagačních materiálů. Velikost těchto orlic je obrovská. Na výšku možná i 10 metrů, v rozpětí křídel i víc. Umístění je vždy na místech, která jsou dobře a dlouho viditelná již z dálky, a mají upoutat pozornost na něco, co zastupuje vodu ze země (tedy možná ze země).

V roce 2017 vyšel zákon zakazující vyvěšování reklamních tabulí a reklamy celkem ve volném prostoru u silnic a dálnic mimo intravilán sídel.

Firma Mattoni stála před problémem, co s postavenými orlicemi. Jejich cena nebyla asi nijak malá a nyní by je měli demontovat. Zřejmě marketingové oddělení společnosti přišlo s řešením, jak tento zákon obejít a orlice nedemontovat. Asi si pamatujete na republiku „oblepenou“ českými vlajkami v reakce na tento zákon. V Mattoni na to šli jinak.

Oslovili různé výtvarníky, aby jim orlice „přemalovali“ svými nápaditými díly. A tak orlice dostaly podobu „pláten“ volně „pohozených“ v krajině. Nevím, zda je dikce zákona

naplněna, ale duch asi nikoli. Přesto se orlice již staly součástí krajiny, kolem které projíždíme.

A mne tak při tom ježdění napadlo, že bych si je mohl jednu po druhé nafotit. A tak jsem začal při svých cestách hledat, jak k nim dojet a co nejlépe je dostat do hledáčku fotoaparátu. A najednou jsem zjistil, že to není tak jednoduché. Mnozí o mně vědí, že fotím tam, kam dojezu a málo dojdu. Žádné túry za obrázky neprovádím a ani takové cesty nemám moc rád.

Věděl jsem, že při stavbě museli materiál nějak dopravit až na místo. Věřil jsem, že se tam tedy dostanu také. Je udivující, kam se musí z hlavních tras sjet, aby se člověk dostal co nejbližší. Ale ouha. Většina orlic stojí uprostřed polí. Tedy běžně autem nedostupné. A vzdálenosti od silnice jsou taky docela velké. No nic, brašnu na rameno, stativ do ruky a hajdy do polí. Někdy v pohorách, jindy v polobotkách. Někdy až k nim, jindy co nejbližší „na dostřel“. Objel a obešel jsem jich šest. Vím ještě o dvou u dálnice z Prahy na Karlovy Vary. Je to ale docela daleko, tak čekám na příležitost, kdy se i k těmto dvěma dostanu. Zatím jsem měl docela štěstí na počasí. Fotečky se docela povedly, ale jak praví klasik: „Jsou to kachny... kachny... kachny.“ V hlavě se mi koulí nápad, jak orlicí využít ve svém jiném projektu. Ale to až příště.

Od silnic a dálnic zdraví *Vladimír Skalický* (text a foto)

Día de Muertos – mexický svátek mrtvých

Mám ráda neobvyklé a překvapivé věci. Ostatně, kdo ne? Ráda cestuji. Kdo ne?

Na jednu stranu jsme všichni na zemi stejní lidé, máme své prožitky, starosti i radosti. Na druhou stranu se naše životy a zvyky liší. Čím více odlišností člověk pozná, tím více se snaží ostatní pochopit. Uvědomí si, že evropský způsob života není jen jediný možný. Stává se tolerantnějším. Ať už se jedná o rodinný život, náboženství nebo život veřejný.

Když jsme se rozhodli, že pojedeme do Mexika, zvolili jsme náhodné podzimní datum. Posléze se ukázalo, že jsme dali to nejlepší možné. Po příletu do Mexika totiž začaly právě mexické Dušičky, zvané Día de Muertos – svátek mrtvých. Pokud jste se teď zarazili mým nadšením, nebojte a čtěte dál. Pro Mexičany je tento svátek svátkem radosti a optimismu. Jednou do roka se schází s těmi, co už odešli na druhý břeh.

Trocha faktů:

Día de Muertos je mexický svátek mrtvých, spadající na katolické oslavy Všechny svatých a Svátku zesnulých, slavený od večera 31. října do 2. listopadu. V Mexiku je nejoblíbenějším a nejvýznamnějším svátkem, chápaným jako šťastné shledání mezi živými a mrtvými. Představuje tradici spojující prvky z předkřesťanských náboženství

Mexika, především aztéckého, s prvky španělskými, s církevní a lidovou tradicí.

Podle aztécké mytologie odcházejí dospělí mrtví do jiného světa, kde vládne Pán a Paní smrti. Lidé věřili, že jednou do roka se mrtví vrací na zem. Jen tak, trochu si popovídat se svými příbuznými a přáteli. Netřeba truchlit. Svátek je velkolepý. Lidé pro své zemřelé (i živé) připravují bohaté pohoštění. Jeho součástí jsou například malé cukrové lebky (calaveritas) nebo sladký chléb s ruličkami těsta připomínajícími kosti. Připravují se též všechna jídla a nápoje, které měl zemřelý rád. Doma ve vyhrazené místnosti, venku na zahradě, nebo přímo u hrobu zemřelého příbuzní postaví tradiční oltář. Oltáře se zdobí barevnými vystřihovanými papíry, především oranžovými květinami, hlavně afrikány, které zahánějí zlé duchy. Nechybí svíce, ozdobné předměty, hračky pro děti, ovoce a oblíbené pokrmy a nápoje. Na nejvyšším stupni oltáře se umísťuje fotografie zemřelého. Na hřbitovech se hroby zdobí květy. Celé rodiny sem přicházejí strávit skoro celou noc. Jedí, pijí a zpívají na počest svých nebožtíků a věří, že se s nimi viděli a popovídali si s nimi. Tento piknik živých s mrtvými je jednou z nejzajímavějších folklórních událostí na světě. Vzhledem k mexické pohostinnosti trvají oslavy zpravidla řadu dní. V roce 2003 tento svátek zařadilo

UNESCO mezi Mistrovská díla ústního a nehmotného dědictví lidstva.

Chcete alespoň trochu pochopit smysl tohoto svátku? Najděte si animovaný film, který vznikl v atelierech Disney. Jmenuje se *Coco* a je z roku 2017. Průvodkyně nám ho promítla v autobuse. Nevadí, že je určen pro děti. Potvrdili jsme si, že si film Oskara zasloužil. Mladý chlapec Miguel touží stát se hudebníkem, i když to jeho rodina přísně zakazuje. Během oslav Dne mrtvých se shodou okolností dostane do kouzelné Říše mrtvých, kde hledá svého hudebního idola. Pozná, že vše je jinak a že nejdůležitější je najít svou rodinu a spolehnout se na ni.

Jak se svátek *Día de Muertos* projevuje? Rozhodně ho nepřehlédnete. Města, restaurace, ulice, obchody, zkrátka vše je vyzdobeno lebkami a kostlivci v zářivých barvách. Nejde z nich hrůza, usmívají se, lákají na jídlo či pití v restauracích, jsou prostě všude. Za dva týdny po Dušičkách jich v ulicích nebylo. Je to zkrátka největší mexický svátek. Teprve za ním jsou svým významem

Velikonoce a kdesi vzadu Vánoce. Inu jiný kraj...

Vrcholem svátku je průvod, který jsme viděli v hlavním městě Ciudad de Mexico. Již od rána se v parcích shromažďovali lidé ve fantastických oblecích, muzikanti, ozdobené vozy. Každý měl namalovaný obličej. Průvod se odpoledne vydal směrem na hlavní náměstí za velkého jásootu okolostojících, kteří lemovali celou cestu. Měla jsem pocit, že tam žádný z obyvatel města nechyběl. Lidé tančili, zpívali nebo jen tak procházeli městem a bavili se. Pocit sounáležitosti. Veselí vydrželo až do rána. Zajímavý zážitek. Že byl fotogenický, nemusím ani dodávat.

Poznámka:

Víte o nějaké podobné, nevšední události, kterou lze vidět u nás či v cizině? Podělte se s námi ve Fotoimpulsu o zážitek, a hlavně o fotografie.

Text a foto: *Eva Stanovská*

/ CTIBOR KOŠTÁL / FANKY / 1985 /

Chybami se člověk učí

Tentokrát se zmíním o ponaučení, které vlastně ani ponaučením není. Možná upozorněním, co všechno se může přihodit. V roce 1985 jsem se na poslední chvíli dostal do nominace jednoho veselého výletu do přes pět tisíc metrů vysokých Fanských hor. Tyto nádherné kopce, o nichž jsem do té doby neměl ani tušení, se rozkládají na území Tádžikistánu a Uzbekistánu (tehdy ještě SSSR). Krom půjčeného malého kompaktu s nadčasovým označením Petri Computor jsem s sebou měl i osahaný, léty prověřený Pentacon Six TL. K němu mně ještě kolega s důvěrou půjčil teleobjektiv 180 mm. Jako převážně fotograf – krajinář jsem se paradoxně těšil na snímání portrétů tamních domorodců à la Vilém Heckel (mimochodem můj celoživotní vzor).

A jak jsem zamýšlel, tak jsem v horských vesnicích a samotách i činil. Domorodci byli vstřícní a trpěliví. Ani jeden z fotografovaných modelů za celý pobyt se necukal, neprotestoval. Vždy to znamenalo vyměnit objektiv, externím expozimetrem změřit optimální parametry, nastavit a řápnout. Odpusťte mi ten výraz, ale kdo zná zvuk spouště Sixe, ne vzdálený štěknutí kalašnikova, mi dá za pravdu.

Nemohl jsem se pak dočkat, až doma filmy vyvolám

a začnu pracovat na černobílých zvětšeninách. A právě tehdy se projevila závada, která mnoho z pořízených fotografií nepříznivě ovlivnila. Součástí robustní zrcadlovky je celkem logicky sklopné zrcadlo. To má přesně vymezenou polohu. Takže máte záruku, že ostrý obraz přenesený na matnici bude ostrý i v rovině filmu. Záruku? Pod zvětšovací přístrojem jsem se trápil se zaostřováním očí fotografovaných. Uši ostré, ale pro portrétní fotografii tak důležité oči... Nic. Záhada. Svět se zhroutil...

Nevím, jak k tomu došlo, ale drobně posunutý doraz zrcadlo mírně vychýlil. Proostření obrazu se díky menší hloubce ostrosti projevilo nejvíce právě u teleobjektivu. Dlouhé roky jsem nosil tento faul v duši. Až nástupem současných počítačových vychytávek jsem našel cestu, jak letitou bolest zmírnit. Díky tomu se již mohu této malé dívce, nesoucí na hlavě palivo v podobě suchého trusu, konečně podívat do jejích smutných, ale krásných očí. Táhne jí na padesát...

Přátelé, nenechme se rozhodit stále častějším vítězstvím techniky nad člověkem. Bude hůř...

Zatím stále ostrý Ctibor Košťál

Orotone

Digitální éra často znamená neustálý spěch, nekonečné množství fotografií a miliony zhlédnutí. V oblasti řemeslné tvorby je to ale úplně jinak. Zde se člověk věnuje jedinečným momentům poctivé práce s chemickými procesy, aby skrze své dílo mohl divákům na výstavách zprostředkovat autentický zážitek.

Dnes si můžeme leccos nastudovat on-line, nakoupit potřebné materiály a pustit se do práce. Ale to nestačí. Žádná kniha ani video vás nenaučí to, co osobní zkušenost – tu, kterou získáte přímým setkáním s odborníky nebo podobně naladěnými nadšenci. A právě tady hraje klíčovou roli setkávání, jako je tomu například na akcích v Centru uměleckých aktivit pod vedením Ivana Nehery. Je to nejen o výuce a získávání dovedností, ale i o sdílení, spolupráci a inspiraci v kolektivu lidí, kteří mají stejnou vášně.

Ve své tvorbě se snažím přenést fotografii na „hmatatelné médium“ a vytvořit reálný vizuální zážitek, který osloví diváky. Proto byla technika Orotone pro mě jasnou volbou.

Díky podpoře zkušeného Ivana jsem se do tohoto fascinujícího postupu ponořil a zároveň strávil čas s úžasnou partou dalších tvůrčích lidí. Taková zkušenost nejen obohacuje, ale neuvěřitelně motivuje k dalším projektům. Už se těším na pokračování. Obrovský dík především patří Zuzaně Capouškové a Ivanovi Neherovi. Bylo to skvělé.

Text a foto: *Pavel Rabas*, KFA Brumov-Bylnice

Hradecké fotografické kurzy: od „Prostoru“ se přesouváme k „Člověku“

V říjnu loňského roku odstartoval v Hradci Králové nový ročník Hradeckých fotografických kurzů (HFK) pod vedením doc. MgA. Jaroslava Prokopa a MgA. Adama Kenckého, Ph.D. První šestiměsíční blok věnovaný tématu „Prostor“ potvrdil, jak inspirativní může být soustředěná práce v tvůrčí skupině.

Naše setkání mají pevnou strukturu, která organicky propojuje teorii s praxí:

Pravidelně začínáme tzv. „kulturním deníčkem“, kde účastníci sdílejí své postřehy z výstav, knih či jiných inspirativních zážitků.

Důležitým bodem každého setkání je tematická přednáška, která nabízí hluboký ponor do dějin i současnosti české a světové fotografie. Přednášky jsou doprovázeny promítáním ukázek prací významných autorů.

Klíčovým prvkem výuky je samostatná tvorba na základě zadaných úkolů. Na konci každé lekce dostanou účastníci konkrétní zadání, na kterém pracují doma v mezidobí mezi setkáními. Vytisknuté výsledky této práce pak společně konzultujeme na příští lekci. Diskuze nad rozloženými snímky a hledání jejich nejlepšího řazení do souborů patří k nejvíce oceňovaným částem kurzu.

Co nás čeká nyní? Aktuálně otevíráme Blok 2 se zaměřením na téma „Člověk“. Budeme se věnovat portrétu a autoportrétu, vztahu člověka k okolí, ale i „lidské stopě“ v prostředí nebo street fotografii. Naším společným cílem je dovést rozpracovaná témata k hmatatelnému

výsledku, ať už se rozhodnete pro autorskou knihu, zin, leporelo, nebo výstavní soubor. Zatímco výběru a editaci fotografií se budeme intenzivně věnovat během našich pravidelných konzultací, samotná výroba a kompletace děl je ponechána na individuální domluvě. Podle zájmu skupiny můžeme této závěrečné fázi věnovat jedno až dvě mimořádná setkání.

Většina účastníků z prvního bloku se rozhodla pokračovat, ale díky maximální kapacitě kurzu zbývá ještě pár volných míst pro nové kolegy, kteří by se k nám chtěli od října připojit. Není podmínkou mít absolvovaný první blok; podstatná je chuť tvořit a nebát se vyzkoušet i nové fotografické polohy.

Stručné informace o 2. bloku:

Lektoři: Jaroslav Prokop a Adam Kencký

Termíny: 6 celodenních sobot: 10. 10., 14. 11., 12. 12.

2026 a 9. 1., 13. 2., 13. 3. 2027 (lekce navíc podle dohody)

Čas: 10:00–18:00 hod.

cena: 10 800 Kč

Podrobnosti a přihlášku najdete na webu Centra uměleckých aktivit www.cuahk.cz/akce/hradecke-fotograficke-kurzy/.

Těšíme se na nové tváře i nové fotografie!

Zuzana Capoušková

Ozvěny TRANSLUXU

„Festival příčných zobrazivých metod“

Rok se s rokem sešel a už zase „přiletěla vlaštovka“ – tentokrát mailem v podobě newsletteru, že se opět chystá Translux, dokonce ve stejném termínu, tzn. o posledním prázdninovém víkendu tohoto roku.

A co že to ten Translux vlastně je? Nezbývá než zalovit v paměti, jaký byl ten přípravný loňský nultý ročník, a těšit se, jaká vylepšení můžeme očekávat na základě zpětných vazeb účastníků letos.

Pod poměrně zašifrovaným doplňujícím názvem „Festival příčných zobrazivých metod“ se skrývala akce, která nemohla uniknout pozornosti fanoušků méně rozšířených, chcete-li alternativních a historických fototechnik, ani výtvarníkům se zájmem o řemesla související se vznikem obrazu. Jako sběratelka informací jsem si akci pochopitelně nemohla nechat ujít a registrovala se mezi prvními. Organizace mi tím tak trochu připomínala model Fotoškoda Festu. Ostatně i programová nabídka

kopírovala jak praktické workshopy, tak paralelní přednášky s časovým přesahem. Absolvovat veškeré tudíž nebylo možné, na to by se musel jeden naklonovat. Registrace do dílen probíhala tříkolově dle preferencí pro omezený počet aktivních účastníků a pro pozorovatele, kterým by mohla stačit jen teorie. Akreditační kartu s vyznačením přístupu do objednaných workshopů jsme obdrželi až právě v den zahájení v inspirativně komunitním místě v Praze 10 - Vršovice, Petrohradská 10. Vřele přátelská atmosféra ovšem přispěla k tomu, že bez respektu k původně naplánovaným aktivitám nadšenci živelně proplouvali všude tam, kde se něco dělo. Osobně jsem po celou sobotu zakotvila v temné komoře

a dychtivě očekávala, jak mě obohatí dosud neznámá technika Lithrintu, kterým zahájila Olga Stráníková. Po ukázkách portrétů žen tónovaných anilinkami se místo činu improvizace připravilo, namíchala lithiová vývojka, negativ Daniela Müllera zvětšil a mírně přeexponoval na papíry s bromidovou emulzí na barytové podložce. Byli jsme svědky dlouhého vyvolávání pozitivu s vyprávěním o nejistých výsledcích procesu. Na ustalovač se čekalo, až dorazí Víta Krejčí. Výsledné obrázky aktu pak vyšly pěkně kontrastní.

Víta Krejčí poté zabral stůl pro sérii úložných boxů nahrazujících fotografické misky, naplnil je příslušnými roztoky a vybalil své nádobíčko pro strukáz (chemiografii). Po úchvatné prezentaci všech možností jsme si naplnili kelímky vývojkou a ustalovačem a měli dovoleno různé pomůcky namáčet a otiskovat je na lehce osvětlené RC fotopapíry nebo se na nich vyřadit pomocí štětců surreálnými abstrakcemi. Víta vše jistil, někdy provedl jen částečné vyvolání, abychom si mohli odnést pěkná výsledná díla. Závěrem nás ještě podaroval svazkem papírů pro domácí tvorbu.

Po zhltnutí obědů a prolitnutí tržičku s tematicky zaměřenými knihami temnou komoru odpoledne zabrala úderná dvojice v černých tričkách – pro podobnost technik s použitím pigmentů trefně potištěných nápisem „Bratrstvo černých pracek“. Jako první nastoupil David Heger s resinotypií. Předvedl nám polévání papírů želatinou (bez tvrzení), vysvětlil princip zcitlivování a osvit, v tomto případě pozitivu. Na nabobtnalém reliéfu pak prakticky ukázal nanášení sypkého pigmentu z laserové tiskárny. Tento druh pigmentu obsahuje pryskyřici, což se odráží v názvu techniky. Ti šťastnější pak obdrželi polotovar stejné „rybičky“ a mohli se vlastnoručně přesvědčit, že molitanovým válečkem a tupovacím štětcem pigment přilne k nevytvrzeným místům.

Laci Vízoczký plynule navázal s prezentací postupu a ukázek olejotisků. Upozornil na rozdíl v použití negativu a nanášení olejových tiskařských barev, které naopak přilnou k vytvrzeným místům reliéfu. Pro ověření jsme si mohli vybrat polotovar „kořenu“ nebo „mušle“ a barvami rozválenými na skle mohli kolorovat dvoubarevně molitanovými válečky a různými tupovadly včetně holicích a kosmetických štětek. Obrázky se nechaly vylepené na skle do dalšího dne. A mohli jsme se přesunout na dvoreček k oficiálnímu zahájení se skleničkou.

O nedělní ranní dílnu Camera Obscura nebyl zájem, proto odpadla. Škoda, že přítomný Pavel Talich tak neměl příležitost prozradit své know-how ohledně dírkové komory na fotopapír. Na následující Gumotisk s Vojtou Kovaříkem však bylo husto. V prezentaci nás překvapil použitím zdvojených negativů z laserové tiskárny, primární vrstvou kyanotypie, vzorky z testování papírů včetně metalických a lokální pigmentací. Praktický postup předvedl na kyanotypickém základu klíženém gesso kompletně od zcitlivování, přes registraci negativu průsvitem, po osvit a praní sprejováním na přesvědčivý výsledek. Do jeho dvou publikací jsem posléze vymámila autogram.

Pokračující Leona Telínová nám předvedla své knížečky a ziny provedené kyanotypií. Část papírů natřela předem a nechala zasychat v přítomném kina. Drobné osvity neměly vliv na výsledek. Po vlastnoručním namíchání a nanesení

roztoků na papíry jsme nemuseli čekat na zaschnutí a mohli dát průchod kreativě buď rostlinkami jako fotogram osvětlený sluncem, nebo použít vlastní materiál. Konečně jsem měla příležitost odzkoušet oranžové tisky z laserové tiskárny vůči černobílým z inkoustové pod místním UV zářičem. Po praní jsem neshledala rozdíl, vše vyšlo uspokojivě.

Při Polaroid transferu Tomáš Mareček předvedl své obrázky, domalované nebo skládané do panoramat. Proces je sofistikovaný. Účastníci si nahráli aplikaci „Polaroid“ do mobilu, ten s vyhledanou fotografií přiložili na minitiskárnu, která ji exponovala na instantní film.

Po chvíli samovyvolání se z ní sloupil papír zezadu (do té doby to vypadalo nevinně, asi jako obtisky na velikonoční vajíčka). Pak se v horké vodě měla emulze sloupnout, pomocí štětečků a folie přenést „rolička“ na papír a roztáhnout na něm do plochy. Přenos a roztažení vyžadují hodinářskou trpělivost, tak se nedivím, že se mi emulze potrhala na „medúzy“ na papíru poskládané na cosi jako koláž.

Kvůli těmto ochutnávkám a časovému prolínání jsem byla nucena vypustit tiskařskou dílnu na knižní vazbu a Gelli plate print a neslyšela přednášky Od zínů k autorským deníkům, Prismatic VJ software, Historická technika jako obživa, práce, ba i zábava (o koloidu na plechu) a Barefoot fotografie. Ve zpětné vazbě jsem tedy reagovala ve smyslu „méně je více“.

Překvapením bylo, že organizátorům Kryštofu a Zuzaně Korčovým se podařilo sehnat finanční příspěvek na uspořádání krátkodobé výstavy lektorů a účastníků. Jednotící téma určeno nebylo, šlo o to vystavit funkční celek. Byla jsem požádána o dva olejotisky (z dílen v CUAHK) a získala tak drahocennou zkušenost s expres rámováním v Dantiku. Tady poprvé se vyskytlo heslo charakterizující úmysl festivalu Translux:

Fiat lux, fiat anima trans lux, trans anima, které bych velmi volně přeložila: „*Budiž světlo, budiž duše, skrze světlo proměň duši.*“

Vernisáž upevnila navázaná přátelství podobně naladěných příznivců experimentálních technik. Pro mě to znamenalo rozeslat zájemcům své poznámky a průběžně sledovat ozvěny:

Z lektorských počinů jsem zaregistrovala přítomnost Leony Telínové na ArtBook Fair ve Troji; David Heger překvapil kulturním geocatchingem, kdy nálezcí získali originály resinotypií; Zara Wildmoons měla výstavu „Antidotum citu“ v kavárně Velryba. Jan Sakař mi zůstal v hledáčku a do jeho dílny jsem se podívala v rámci Fotoškoda Festu. S některými účastníky se vytrvale povzbuzujeme a sdílíme pokroky ať už nevyhnutelné slepé uličky, nebo finální úspěchy.

Co mohu prozradit už teď, letos bude lektorem i náš Ivan Nehera, tak se těšte a přijďte do Prahy.

Text a foto: *Natálie Marčanová*

/ FOTOGRAFIE / JAROSLAV STOJANÍK /

/ FOTOGRAFIE / KLÁRA STOJANÍKOVÁ /

Výstava po uzávěrce

Už bylo po uzávěrce, když jsem navštívil zajímavou výstavu fotografií otce a dcery Stojaníkových v Galerii pod radnicí v Ústí nad Orlicí. Kurátor Jirka Fikejz představil kolekci fotografií dvou vyspělých autorů. Otec Jaroslav se zabývá fotografií profesionálně. Má svůj atelier fotografie v Kroměříži. Představené fotografie o rozměru minimálně 10x120 cm jsou prý zmetky. Tedy obrazem zmetků, který vyniká degradací černobílého fotomateriálu, když jej třeba neustálíte, nebo pořádně nevyperete od chemikálií. Námětem Jaroslavových fotografií jsou výrazně ženy. Ženy, které ve svých fragmentech na skvrnitých nebo „rozlitých“ obrazech ztrácejí tu prvoplánovou krásu. Kdy získávají krásu jinou. Krásu obrazu v nedokonalosti. Tedy nedokonalosti v dokonalosti. Je to moc filozofické uvažování? Možná ano. Obrazy nemíří primárně na krásu ženy, ale na krásu spojeného obrazu, a to ve velkém formátu. Představuji si, jak by fotografie vypadaly v malém formátu. Asi by fungovaly stejně, jen bych je měl v ruce na menší vzdálenost. Monumentalita ale obrazům přidává něco navíc. Je to jakási uctivost. Uctivost k tématu, uctivost k velikosti, uctivost autorovi. A ten si ji, podle mého pohledu, určitě zaslouhuje.

Dcera Klára je z „jiného těsta“. Klára představuje malé kontaktní fotografie zpracovávané technikou kyanotypie. Tématem obrázků jsou portréty. Portréty žen i mužů, kteří se nechávají vyfotografovat v různých podobách. S květinami, s drapérií, v zajímavých pózách, s emocemi i bez nich. Velice oceňuji propojení staré techniky kyanotypie, dříve používané ke kopírování čárových předloh a plánů, a moderního zpodobnění fotografie. Obrázky jsou na oko velice příjemné. Žádná křiklavá modrá. Když jsem se ptal kurátora Jiřího, jak to dělá, tak mi sdělil: „Ty modré obrázky ještě koupu v čaji nebo kafi.“ Opravdu příjemná nahnědlá barva papíru s potlačeným modrým tónem fotografie.

Výstava má název *Fotografie a jiné nechtěné věci*.

„A proč Nechtěné fotografie?“

„Protože vznikly z fotografií určených k vyhození.“ V podstatě jde o zmetky, kterým se snažím vdechnout nový život (stejně jako pan J. P. Witkin učinil mrtvé nesmrtnými), tak vzniká můj nekončící výstavní soubor. Ano, dá se říci, že vystavuji zmetky.“

Vladimír Skalický

FFFA něco nového za hranicemi

Možná jste o tom už slyšeli, možná ne.

Tak nedaleko za hranicemi v Polsku vzniká nový a zřejmě unikátní festival aktové fotografie. Tedy fotografie zaměřené na lidský akt. Iniciátorem tohoto festivalu a hlavní duší je Dariusz Sebastiański, který spolu s Honzou Mlčochem vymysleli, organizují a pořádají jeho první ročník. Akce to bude zřejmě velice zajímavá, neboť se jedná o mezinárodní projekt, podporovaný vedením města Zabkowice, dříve Frankenstein.

Mariusz pozval několik autorů do hlavních výstav a otevřel „Otevřenou výzvu“ pro ostatní, kteří se mohou svojí fotografií také zúčastnit.

O festivalu nebudu více psát, neboť informace jsou i v uvedeném rozhovoru z Honzou Mlčochem.

Více informací najdete na stránkách festivalu <https://aktffff.pl/>.

Tak 8. srpna hurá do Frankensteinu na festák aktové fotografie.

A kdo to nestihne v srpnu, může přijet do 4. září.

Vladimír Skalický

1. MEZINÁRODNÍ FESTIVAL AKTOVÉ FOTOGRAFIE FRANKENSTEIN

A zase ta Blatná

Dnes o Blatné jen krátce. Připomínám, že Fotofestival v Blatné vstupuje do svého šestadvacátého ročníku. Sledujete to. Dvacet šest roků, to už je hodně dlouhá tradice. A jako vždy zde můžete vidět zajímavé výstavy jak fotografů známých jmen, tak těch, možná zatím, ne příliš známých.

Neváhejte a přijďte.

Webové stránky festivalu: www.fotofestival.cz

Vladimír Skalický

/ VERNISÁŽ FOTOKLUBU RK V ORLICKÉ GALERII, 2014 /

Fotoklub Rychnov nad Kněžnou

/ USTAVUJÍCÍ SCHŮZKA FOTOKLUBU RK, 2011 / ZLEVA: JAN KOVÁŘ, LUBOŠ VÍTEČEK, VLADIMÍR DAMAŠEK /

Náš fotoklub letos slaví 15. výročí od svého založení. „Památná“ ustavující schůzka se uskutečnila 6. 2. 2011 v cukrárně OKOLO na rychnovské Panské ulici (foto 1). Z výrazů účastníků na přiložené fotografii je patrné, že to byl šťastný okamžik. V tomto roce se uskutečnila první společná výstava šesti členů v prostorách rychnovského MěÚ. A hned na poprvé jsme měli šťastnou ruku při výběru uvádějícího na vernisáži v osobě Ludmily Lojdové-Markové. Pedagožka, spisovatelka a ilustrátorka, vnučka známého popularizátora turistiky v Orlických horách a poslance Českého zemského sněmu Jindřicha Štemberky. Tato milá dáma nám zahajovala vernisáž ještě v následujícím roce.

Společné výstavy jsou v podstatě naší hlavní každoroční prezentací. S výstavami na MěÚ je spojena úsměvná a i trochu smutná historka. V úředních dopoledních hodinách převrátila podnapilá návštěvnice panel se zavěšenými fotografiemi, které byly adjustovány v kovových rámečcích se sklem. Rána veliká, zděšení převeliké. Z MěÚ jsme se přesunuli na zámek Kolowratů. Nejdříve do výstavních prostor Muzea a galerie Orlických hor (foto 2) a následně do přízemí v bývalé Hladíkově síni. Dříve to byla konárna. Zvláště sympatický je přístup rodiny Kolowratů, která si nečiní nárok na placení pronájmu. Nelze ani opominout velmi dobrou spolupráci s kastelánkou Ing. Zdeňkou Dokoupilovou. No prostě samá pohoda. Někdy jsme organizovali i dornisáže (ukončení výstavy), které se setkaly s velkým ohlasem. Při jedné z nich Ivan Nehera s Lubošem Vítečkem zatemněním místnosti vytvořili kameru obscuru. Návštěvníci tak mohli sledovat obraz zapadajícího slunce nad Rychnovem. Nesmíme zapomenout na vydaný kalendář pro rok 2024.

K některým osobnostem, které uváděly naše vernisáže, se musím ještě vrátit. Především Mgr. Bohumír Dragoun, ředitel Muzea turistiky, zimních sportů a řemesel v Deštném v Orlických horách, a Jaroslav Havel. Oba, každý svým osobitým způsobem, dokázali přiblížit svět fotografie, a zároveň potěšit všechny zúčastněné. Když je řeč o nádherné atmosféře vernisáží, musím zmínit zdařilá vystoupení pěveckého souboru X-TET, Carmina, Carmina alta a žáky ZUŠ z hudebních a dramatických oborů i s jejich učiteli.

Někteří členové vystavují i samostatně a účastní se úspěšně regionálních soutěží. V Salonu východočeské fotografie byli zastoupeni Hana Michaličková, Luboš Víteček a Ivan Nehera. Ivan zároveň vede fotografický kroužek dětí, angažuje se v uskupení ALTERNA MAGICA a zároveň působí jako lektor v Centru uměleckých aktivit v Hradci králové v oblasti historických tisků fotografií.

Od založení prošlo fotoklubem šestadvacet členů. V současné době v něm působí Hana Michaličková, Tomáš Arnošt, Vladimír Damašek, Karel Dismán, Stanislav Dobai, Vladimír Homolka, Ivan Nehera a Luboš Víteček.

Text a foto: Vladimír Damašek

P. S.

Tento článek je první v pořadí v zamýšleném seriálu ze života klubů. Doufám, že nebude poslední. Předpokládám, že zájemců o zveřejnění bude dlouhá řada, pokud ne, budu vyvolávat! Způsob spolupráce se dá domluvit. Kontakt: 777 664 301, v.damasek@seznam.cz.

Pátek posedmé

Je to už opravdu Velký pátek.

Už docela početná partička kamarádů velokoformátníků se sešla tentokrát na počátku dubna na Velký pátek, aby opět společně prožili něco málo chvil u focení Litovelského Pomoraví a širšího regionu. Akce je charakteristická tím, že se jedná o focení analogovými přístroji. Ranní sraz na parkovišti u Mladče překvapuje vzrůstajícím počtem účastníků. Akce pomalu, ale jistě nabírá na popularitě. Neodradí ani to, že vyhledávací, Honza G., stanovuje nejkratší stranu negativu 12 cm. Ti s menším, a já mezi nimi, jsme také respektováni. Následuje seznámení s propracovaným programem dne, upozornění na zajímavá místa pro focení, kde jsme zatím možná nebyli, stanovení času oběda a můžeme jet a jít.

Hurá do lesů a k Moravě!

Každý si hledá to své. Honza jako průvodce vede skupinu k vietnamskému mostu u Skrbně, já jdu s malou partičkou do areálu Nových zámků, kde na nás čeká architektonicky zajímavý venkovní altán. Později jedeme se Standou, Petrem a Zdeňkem k Moravě, abychom zjistili, jak se scéna z předešlého roku změnila a nabídla nové pohledy

na tichý a klidný tok největší moravské řeky. Je krásné slunečné odpoledne. Pro fotografy nic moc, ale klid lesa, zpěv ptáků a šum v korunách stromů je úžasný. Pomoraví je rozsáhlé, takže i když fotíme na stejném místě, tak si nijak nepřekážíme.

Odpoledne pokračuje tradiční oběd a prohlížení fotografií. Pamatuji si na první setkání, když nás bylo nějakých sedm. Dnes se už nevejdeme k velikému stolu. Podle společné fotografie nás je už přes třicet. To je už docela velký zájezd.

Po obědě každý vytahuje fotografie, které za ten uplynulý rok udělal, aby se podělil s ostatními o ty své „holuby“. Neřešíme úroveň obrázků, neřešíme technické provedení, neřešíme témata fotografií. Vždyť nejdůležitější je to setkání a vlastně setkávání.

Fotografii a Pomoraví zdar.

A zase za rok na Velký pátek.

Text: Vladimír Skalický, foto: Jan Göttfried

/ OBRAZ NAZVANÝ THE ELECTRICIAN, S NIMŽ NĚMECKÝ FOTOGRAF BORIS ELDAĞSEN
USPĚL V SOUTĚŽI SONY WORLD PHOTOGRAPHY AWARDS, VYTVOŘIL POMOCÍ AI /

POUŽÍT, NEPOUŽÍT, PŘIZNAT, NEPŘIZNAT?

Jde o použití AI ve fotografické tvorbě. Snad už ani nemusím psát, že to je anglická zkratka pro umělou inteligenci. V dnešní době velmi frekventovaný pojem. Ona to vlastně inteligence v pravém slova smyslu není, dokáže ale ve velmi krátkém čase najít v obrovském množství dat žádané, zkombinovat je do požadované informace a ve srozumitelném formátu předat zadavateli. Vstupní informace tam však musel vložit člověk – PROZATÍM. Může se jednat o mluvené slovo, tištěnou nebo obrazovou verzi.

Nyní se dostávám k tomu, oč tu ve fotografickém dění běží. Například uvidíte portrét mladé a krásné ženy s vlnitými vlasy. Nasvícení ideální, barva pleti přirozená, prostě dokonalá fotografie. Při bližším zkoumání ale objevíte podstatný detail, a to ruce ve spodní části obrazu, které jsou upozaděny v polostínu, nebo pak

dotyčnou uvidíte ve skutečnosti. Klouby a pokožka v reálu odpovídají věku okolo 60+. AI opravdu umí hodně.

Z běžné fotografie chaloupky s rozkvetlou třešní dokáže během pár okamžiků vykouzlit zimní idylku včetně optimálních světelných poměrů.

V praxi už ale fungují například programy na rozpoznání přejatých cizích a nepřiznaných textů ve vědeckých pojednáních, dizertacích či diplomových pracích. Na základě těchto zjištění si kladu otázku. Bude zavedena ve fotografických soutěžích kategorie: VYGENEROVÁNO AI? Bude na to vytvořen nějaký program? A etický rozměr, když to někdo nepřizná? Budeme to řešit v našem mapovém okruhu? Hodně otázek, odpovědi nejisté.

Vladimír Damašek

/ NASFO 2025 / MICHAELA FICENCOVA / VIDĚNÍ SEBE /
STEJNĚ TAK SE MI PO POSTELI VÁLÍ POSMRKANÝ KAPESNÍK /

/ NASFO 2025 / ANNA BURSOVÁ / VIDĚNÍ SEBE / BAREV NENÍ NIKDY DOST /

/ NASFO 2025 / TEREZA FRYDRYCHOVÁ / VIDĚNÍ SEBE / JE PĚKNĚ ŠPINAVÝ ALE JEZDIT SI A NEPLATIT ZA TO, PROČ NE. /

Centrum uměleckých aktivit, příspěvková organizace, a Volné sdružení východočeských fotografů, zapsaný spolek, za finanční podpory Ministerstva kultury ČR, Královéhradeckého kraje a Statutárního města Hradce Králové a spolupráce s FOMA Bohemia spol. s r. o. a FOMEI s. r. o. vyhlašují

PREMIÉRA 2026

37. ročník fotografické soutěže

PREMIÉRA propojuje fotografy s tvůrčími ambicemi napříč žánry. Nabízí autorům odbornou zpětnou vazbu, vzájemnou inspiraci a příležitost k veřejné prezentaci. Každoročně tak motivuje ke kvalitní a promyšlené tvorbě. Jak už název napovídá, hledáme snímky, které budou mít v této soutěži svoji premiéru. Proto se přijímají pouze fotografie, které dosud nebyly prezentovány na žádné výstavě a neúčastnily se jiných soutěží.¹

1. ZÁKLADNÍ PODMÍNKY ÚČASTI

Kdo se může účastnit: amatérští i profesionální fotografové starší 15 let.

Forma: fotografie na papíře zhotovené libovolnou tiskovou nebo fotografickou technikou, neadjustované a bez paspart.

Uzávěrka soutěže: 30. září 2026.

Adresa pro příjem fotografií: Centrum uměleckých aktivit | PREMIÉRA 2026 | Tomkova 139, 500 03 Hradec Králové. Účastníci mladší 18 let přiloží písemný souhlas zákonného zástupce. Fotografie dobře zabalte; pořadatel neručí za poškození při přepravě.

2. SOUTĚŽNÍ KATEGORIE

Jednotlivci mohou soutěžit ve všech kategoriích (ne však se stejnými fotografiemi).

A: Volná tvorba (jednotlivci)

Tato kategorie je určená pro samostatné snímky, nebo ucelené soubory bez tematického omezení.

Limit: max. 5 samostatných fotografií (diptych, triptych se považuje za samostatnou fotografii), a max. 2 ucelené soubory (4–6 snímků).

Rozměry:

Samostatné fotografie:

obdélník: kratší strana min. 30 cm, delší strana max. 60 cm,

čtverec: min. 30 cm, max. 40 cm,

panorama: kratší strana min. 20 cm, delší strana max. 60 cm.

Soubory:

obdélník: kratší strana min. 20 cm, delší strana max. 45 cm.

čtverec: min. 20, max. 30 cm

panorama: kratší strana min. 15 cm, delší strana max. 45 cm

Menší rozměr je povolen pouze v případě, že se jedná o analogové kontaktní fotografie. Výjimky týkající se rozměrů konzultujte s pořadatelem soutěže.

B: Kdo jsem? Autoportrét jako forma sebevyjádření (jednotlivci)

Tato kategorie otevírá prostor pro širokou interpretaci – od klasického portrétu až po volný experiment. Autoportrét totiž může, ale také nemusí zachycovat vaši podobu; jde především o projev vaší osobnosti a vnitřního světa. Smyslem tohoto přístupu a pojetí není povrchní „selfie“, nýbrž sebereflexe, nápad a odvaha ukázat své skryté já. Kým jste, když se nikdo nedívá?

Limit: max. 5 samostatných fotografií (diptych nebo triptych se považuje za samostatnou fotografii), a max. 2 ucelené soubory (4–6 snímků).

Rozměry:

Samostatné fotografie:

obdélník: kratší strana min. 30 cm, delší strana max. 60 cm,

čtverec: min. 30 cm, max. 40 cm,

panorama: kratší strana min. 20, delší strana max. 60 cm.

Soubory:

obdélník: kratší strana min. 20 cm, delší strana max. 45 cm,

čtverec: min. 20, max. 30 cm,

panorama: kratší strana min. 15 cm, delší strana max. 45 cm.

Menší rozměr je povolen pouze v případě, že se jedná o analogové kontaktní fotografie. Výjimky týkající se rozměrů konzultujte s pořadatelem soutěže.

Explicace: Můžete připojit stručný komentář či autorskou explikaci (vysvětlení vašeho záměru).

C: Dlouhodobý fotografický projekt (jednotlivci)

Soubor fotografií spojených společným tématem nebo myšlenkou, které vznikaly během delšího času. Projekt umožňuje zachytit vývoj, hlubší vhled a proniknout pod povrch.

Limit: soubor 8–20 fotografií na zvolené téma. Do soutěže můžete přihlásit jak dokončený celek, tak rozpracovaný projekt.

Rozměry:

obdélník: kratší strana min. 20 cm, delší strana max. 30 cm,

čtverec: min. 20 cm, max. 30 cm,

panorama: kratší strana min. 10 cm, delší strana max. 30 cm.

Pokud má autor záměr umístit fotografie na jeden list, mohou být jeho rozměry max. 100 × 70 cm.

Menší rozměr je povolen pouze v případě, že se jedná o analogové kontaktní fotografie. Výjimky týkající se rozměrů konzultujte s pořadatelem soutěže.

Explicace: nezbytnou podmínkou je přiložení textové explikace, která porotě přiblíží váš záměr, pozadí vzniku projektu a dobu jeho trvání.

Poznámka: do projektu je možné zahrnout i jednotlivé fotografie, které už byly v minulosti vystavené; projekt jako celek se však dosud neúčastnil jiné soutěže.

D: Volná tvorba (kolektivy)

Kategorie určená pro soubory, které jsou výsledkem společného zpracování zvoleného tématu skupiny autorů (min. 3 autoři).

Limit: soubor 9–15 fotografií na společně zvolené téma.

Rozměry:

obdélník: kratší strana: min. 20 cm, delší strana: max. 45 cm,

čtverec: min. 30 cm, max. 40 cm,

panorama: kratší strana min. 20 cm, delší strana max. 45 cm.

Menší rozměr je povolen pouze v případě, že se jedná o analogové kontaktní fotografie.

Výjimky týkající se rozměrů konzultujte s pořadatelem soutěže.

Explicace: můžete přiložit textovou explikaci, která porotě přiblíží váš záměr.

Doporučení:

Uceleným souborem rozumíme kolekci, která je sjednocená obsahově i formálně (příběh, vizuální styl). Nemělo by jít o varianty téhož záběru.

Doporučujeme nepřidávat k fotografiím vizuálně rušivé rámečky vytvořené ve foto editoru.

3. OZNAČENÍ FOTOGRAFIÍ NA PAPIŘE**Fotografie na papíře:**

Každý snímek čitelně označte na rubové straně:

Vlevo dole:

jménem a příjmením autora, u kolektivů názvem kolektivu,

názvem snímku/souboru (u souboru i pořadovým číslem), pokud práce nemá název, uveďte:

„bez názvu“,

kontaktní adresou/tel. číslem.

Vlevo nahoře:

písmenem kategorie (A, B, C, D).

4. ELEKTRONICKÁ PODOBA SOUTĚŽNÍCH FOTOGRAFIÍ (POVINNÉ):

Každou přihlášenou fotografii je třeba zaslat také v **elektronické podobě**.

Zaslání fotografií: <https://www.uschovna.cz> na adresu foto@cuahk.cz.

Do pole Zpráva: Premiéra 2026 a jméno autora/kolektivu.

Název souboru: písmeno kategorie_Příjmení Jméno_Název_číslo.jpg (bez diakritiky).

Příklad označení: A_Zaverka Jan_Dialog.jpg, C_Parr Martin_Bad Weather_01.jpg.

Parametry: optimálně 30 cm (3 543 px) delší strana; rozlišení min. 300 dpi; formát jpg nebo tif.

Odkaz ke stažení: odkaz ke stažení zasilky zkopírujte a vložte do příslušné kolonky v elektronické přihlášce.

5. POPLATEK A ZPŮSOB PLATBY

Administrativní poplatek:

100 Kč (základní),

260 Kč (pokud si přejete vrátit fotografie poštou).

Platba poplatku:

číslo účtu: 1031511/0100, variabilní symbol: 170. Do pole Zpráva pro příjemce uveďte: Premiéra 2026 a jméno autora/kolektivu.

6. VYHODNOCENÍ A OCENĚNÍ

Vyhodnocení: hodnocení snímků provede odborná porota jmenovaná pořadatelem. Hodnotícím kritériem je výtvarná, myšlenková a technická kvalita snímků.

Ocenění: budou uděleny ceny Volného sdružení východočeských fotografů, Centra uměleckých aktivit, FOMA Bohemia a FOMEI. Vítězové budou informováni e-mailem.

Pravomoci poroty: porota si vyhrazuje právo některou z cen neudělit, eventuálně ceny spojit. Může také snímky přeradit do vhodnější kategorie, ocenit jen část souboru, případně hodnotit snímky ze souboru samostatně. Má také právo udělit libovolný počet čestných uznání.

Prezentace: z oceněných fotografií a případně dalších vybraných snímků bude sestavena výstavní kolekce.

Vítězné fotografie budou zveřejněny v katalogu a na webových stránkách pořadatele.

Vyhlášení vítězů, rozborový seminář a vernisáž výstavy: slavnostní vyhlášení vítězů, rozborový seminář a vernisáž výstavy proběhne v listopadu 2026 (o konkrétním termínu budete informováni e-mailem).

7. ČASOVÝ HARMONOGRAM SOUTĚŽE

Duben 2026: vyhlášení soutěže.

Září 2026: uzávěrka příjmu fotografií.

Listopad 2026: vyhlášení vítězů, rozborový seminář se členy poroty, vernisáž výstavy.

Duben 2027: vrácení fotografií autorům (v případě reprízy výstavy později).

Pořadatel si vyhrazuje možnost z provozních důvodů tyto termíny změnit.

8. PRÁVNÍ USTANOVENÍ A OCHRANA ÚDAJŮ:

Soutěžící svým přihlášením do soutěže prohlašuje, že bere na vědomí a souhlasí, že:

- jeho soutěžní dílo má vypořádána všechna práva a nezasahuje do práv třetích osob,
- uděluje pořadatelům bezplatný souhlas k užití soutěžních děl ve smyslu autorského zákona, (rozmnožování, zařazení do databáze, vystavování a šíření v rámci osvětové činnosti pořadatele),
- souhlasí s pořízením a použitím své podobizny (fotodokumentace/video z průběhu doprovodných akcí) pro propagační účely a že toto užití nepovažuje za zásah ochrany osobnosti,
- obeslání soutěže je výrazem souhlasu s jejími podmínkami.

Ochrana údajů (GDPR): osobní údaje zpracováváme dle Nařízení (EU) 2016/679 a zákona č. 110/2019 Sb. o ochraně osobních údajů, v platném znění.

INFORMACE A KONTAKT:

Centrum uměleckých aktivit | Zuzana Capoušková | Tomkova 139/22, Hradec Králové

tel.: 775 011 857 | e-mail: foto@cuahk.cz

Web a online přihláška: www.cuahk.cz

/ VÝSTAVA PREMIÉRY V GALERII NA HRADĚ 2024 /

/ POROTA PREMIÉRY 2025 / ZLEVA: PETR ZATLOUKAL, VÁCLAV PODESTÁT, VÍTĚZSLAV KREJČÍ /

